Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

16

JOI, 16 APRILIE
1970, ANUL IV
(134)

municipală
Tîrgu-Mureș

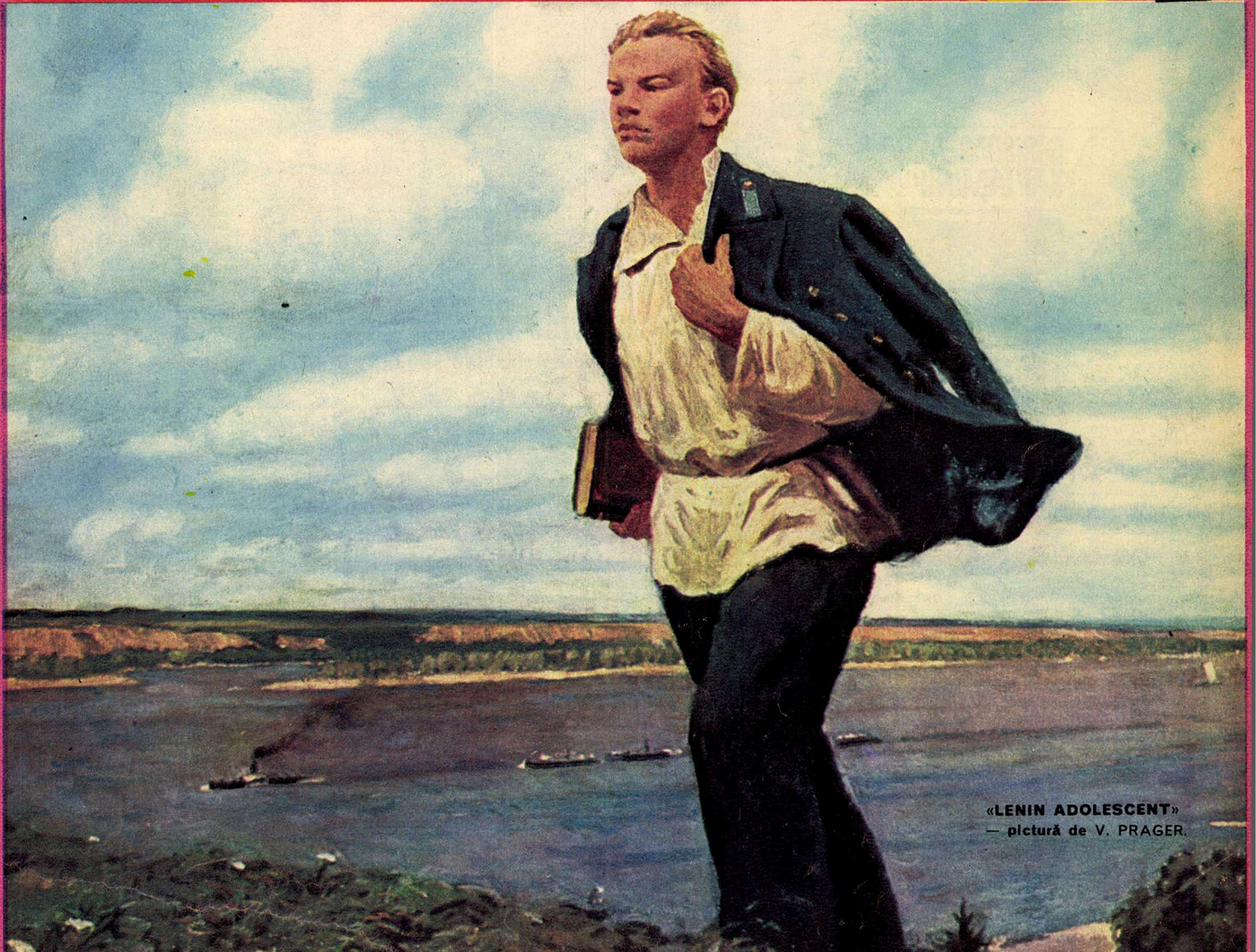

«LENIN ADOLESCENT»
— pictură de V. PRAGER.

1870
1970

V.I.LENIN

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«DRAGĂ REDACȚIE,
Mă numesc Tincuța Carp și sînt elevă în clasa a VI-a, de la Școala generală din comuna Baldovinești, județul Brăila. Îmi place foarte mult limba română și eu aș vrea să devin profesoară. Într-o zi ni s-a dat ca temă de desenat o planșă prin care să arătăm ce vrem să devenim în viață. Eu am desenat un interior de clasă și la catedră m-am desenat pe mine. Colegii și-au dat seama și au început să rîdă. Ei desenaseră rachete, vapoare, avioane, pe cînd eu — un simplu interior de clasă! Spuneți-mi, ce cale să urmez: pe cea a colegilor mei, sau drumul meu, gîndul meu?»

Gîndul tău, drumul tău, trebuie să-l urmezi, dragă Tincuța! Pentru că, așa cum reiese și din scrisoarea ta, și așa după cum bănuim și noi, drumul acesta, hotărîrea aceasta tu ai luat-o după multe dezbateri interioare, după ce ți-ai măsurat cu chibzuință forțele, aptitudinile, după ce ai stat de vorbă cu părinții tăi, cu profesorii tăi. O hotărîre ca aceasta, care privește activitatea noastră de viitor nu se ia de azi pe mîine, nu poate fi o inspirație de moment. E frumoasă meseria de pilot, este interesantă viața de marinar, este spectaculoasă activitatea cosmonautului! Dar înainte de a ne hotărî să devenim piloți, marinari, cosmonauți, ne-am întrebat cumva dacă într-adevăr ni se potrivește haina meseriei respective cel mai bine? Eu nu aș vrea să greșesc, dar s-ar putea ca printre cei care la ora respectivă au desenat cu multă dezinvoltură nave, rachete, avioane, să se afle și unii care nu duc cea mai bună casă cu matematica, geografia, ori nu-și fac nici măcar gimnastica de înviorare, dimineața.

Și cine ar avea curajul să se urce pe o navă al cărui comandant nu cunoaște geografie, într-un avion al cărui pilot a uitat matematica, ori pe o rachetă ai cărei cosmonauți nu sînt totodată și niște atleți perfecți? Și-apoi, celelalte meserii, de profesor, de tehnician, de lucrător în agricultură, nu sînt ele tot atît de interesante? A fi profesor și a forma 20 sau 30 de generații de elevi, a da societății oameni de nădejde pe măsura timpului tău este poate, într-un anume fel, mai mult chiar decît a face o călătorie în cosmos! Există un proverb care zice: orice meserie e bună, numai să te ții de ea. Noi am spune: orice meserie e bună, numai să-i fii pe măsură.

Petre Ghelmez

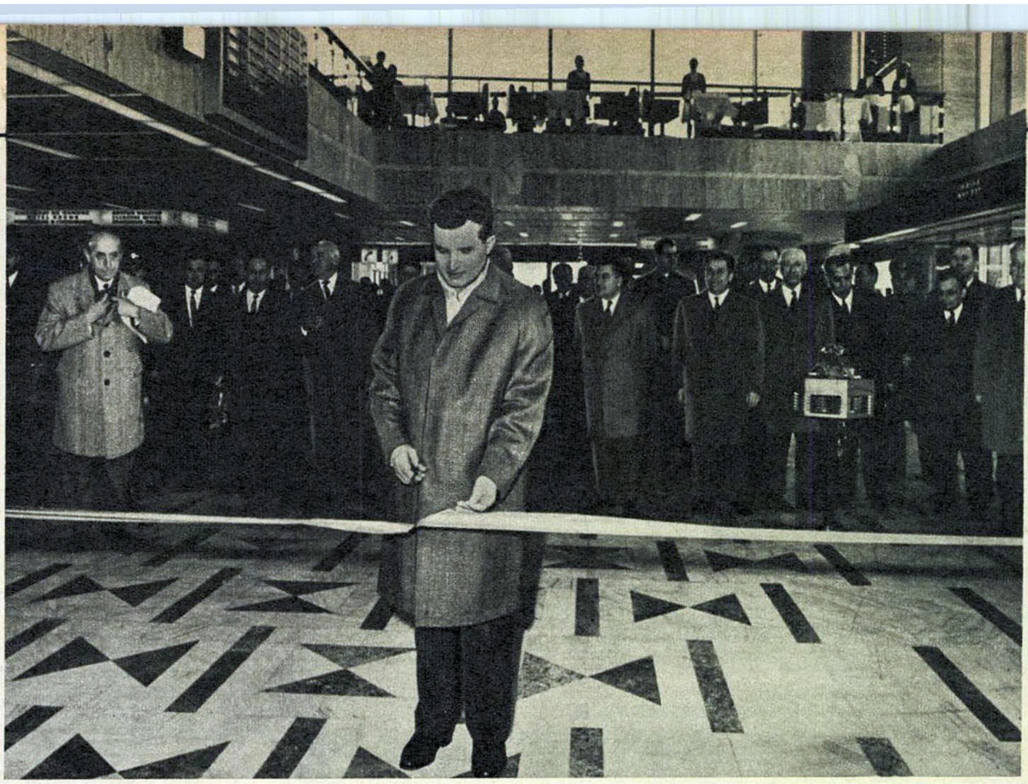

RECENT A AVUT LOC, ÎN PREZENȚA CONDUCĂTORILOR DE PARTID ȘI DE STAT, INAUGURAREA OFICIALĂ A AEROPORTULUI INTERNAȚIONAL «BUCUREȘTI-OTOPENI», CEA MAI MARE POARTĂ AERIANĂ A ROMÂNIEI.
FOTOGRAFIA ÎNFĂȚIȘEAZĂ MOMENTUL CÎND TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU TAIE PANGLICA INAUGURALĂ.

Vacanța în imagini

(surprinse pe peliculă de pionierul **DAN PREPELIȚĂ**)

Fotografia e una dintre pasiunile mele. Și, ce mi-am zis eu acum, cu ocazia acestei vacanțe: timp am, subiecte berechet, lumina e bună, ce-ar fi să-ncerc să prind pe peliculă chipul acestui personaj atît de îndrăgit de noi — VACANȚA.

Toate bune. Dar cu ce să încep mai întîi? A, iată niște... rachete (foto 1). Este adevărat, cu ele nu se poate zbura în cosmos, dar cei care le mînuiesc pe terenul de tenis petrec în felul acesta ore dintre cele mai reconfortante.

Ca de obicei, și în această vacanță sălile de spectacole sînt luate cu asalt (foto 2). Dacă nu vom putea viziona chiar toate spectacolele — își zic dumnealor — măcar o jumătate de duzină tot vom reuși. Ca să ne ajungă pînă la vară...

În vacanță, la Palatul pionierilor din București e tot timpul mare animație. Acum vin aici numeroși pionieri pentru că au ce vedea, au ce face... (foto 3)

Of, minge-mingioara! Acum sîntem ai tăi de dimineață pînă-n seară, chiar dacă terenul nu-i nici prea mare, nici prea neted (foto 4).

Pe unii dintre pionierii de la Școala generală nr. 33 din Capitală i-am găsit pe scenă. Ieșiseră în public cu piesa «Cînd voi fi mare...» pe care au prezentat-o în cadrul Festivalului de teatru școlar. (foto 5).

După ce s-a-nfruptat cu multă lăcomie din prima zi de vacanță, i s-a făcut o sete... (foto 6).

Am prins pe peliculă mult mai multe chipuri ale acestei vacanțe. Îmi pare rău însă că nu vi le pot arăta pe toate. Dar chiar și numai cu acestea șase cred că vă puteți da seama cît e de frumoasă!

1

2

3

4

5

6

CA-LEN-DAR

19 aprilie 1882. A murit savantul **CHARLES ROBERT DARWIN** (n. 1809), biolog englez. Îndată după terminarea studiilor universitare, Darwin ia parte în calitate de naturalist la expediția în jurul lumii, pe corabia «Beagle». Acest eveniment, deosebit de însemnat în viața lui Darwin, s-a încheiat cu studii de mare importanță științifică și cu concluzia că există un proces al evoluției lumii vii. Studiile lui Darwin au o mare valoare științifică, filozofică și în zilele noastre.

20 aprilie 1970. Se împlinesc 85 de ani de la moartea lui **C.A. ROSETTI**, om politic și publicist, cunoscut conducător al revoluției de la 1848 în Țara Românească. El a jucat un rol de seamă în Unirea Principatelor. C.A. Rosetti a fost un patriot cu vederi largi, care a luptat pentru independența țării. Ca publicist, a militat în presa vremii pentru reforme democratice și pentru unitatea națională.

25 aprilie 1891. S-a născut compozitorul **SERGHEI SERGHEIEVICI PROKOFIEV** (m. 1953), compozitor, pianist și dirijor sovietic. Autorul basmului simfonic «Petrică și lupul», Prokofiev este cunoscut prin nenumăratele sale lucrări muzicale din care cităm cunoscutele balete: Romeo și Julieta, Cenușereasa, Floarea de piatră și altele.

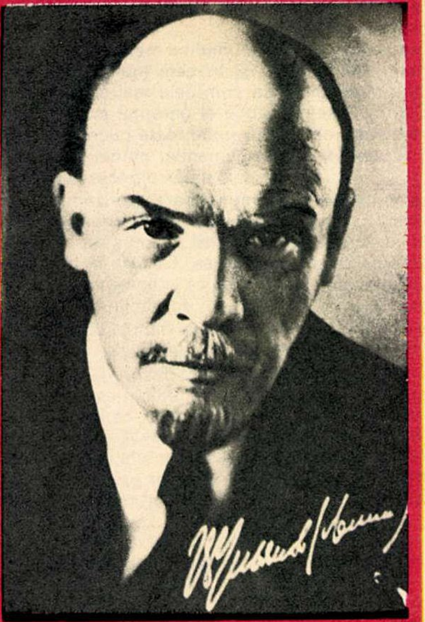

LENIN
1870
1970

„VLADIMIR ILICI LENIN"

Fragmente din poemul cu același titlu de VLADIMIR MAIAKOVSKI

Lenin
și azi
mai viu decît cei vii,
ne-a fost și ni-i:
știință,
forță,
armă!

……

Privirea-i,
dintr-un singur sbor,
pămîntu-ntreg înțelegînd cum geme,
el a știut
să deslușească-n viitor
tot
ceea ce-i
ascuns de vreme.
Era ca mine
și ca voi,
ca sute
de oameni din mulțime,
doar pe la ochi
— de gînduri —
avea mai multe cute,
și-avea o mai ironică
a buzelor
asprime.
Dar nu asprimea de satrap
care-n triumf să vie
strivindu-te
sub carul lui,
smucindu-și hamul...
Pentru tovarăș
pîlpîia
de omenie.
Mai aspru decît fierul
cu dușmanul.

……

Ce fapte-a săvîrșit
— toți că-l cinstesc —
el,
dintre oameni,
cel mai omenesc?
Lui Ulianov
scurtă
i-a fost viața.
Și i-o cunoaștem bine,
zi de zi.
Dar
viața fără moarte-a tovarășului Lenin
n-o poți cuprinde
secole să scrii...

În românește de
CICERONE THEODORESCU

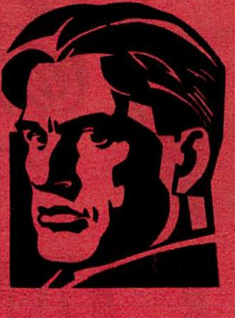

Antologie lirică

VLADIMIR MAIAKOVSKI

(1893-1930)

Poet care prin dinamismul versurilor sale mobilizează masele și înflăcărează tineretul, Vladimir Maiakovski deschide totodată o eră nouă în lirica rusă. Descoperind poezia în viața de fiecare zi, în muncă, în entuziasmul noilor generații, în revoluția socialistă, căutînd forme de exprimare inedite Maiakovski îmbogățește limbajul poetic, încarcă versul cu noi semnificații, transformîndu-l într-un instrument de luptă. Este autorul cunoscutelor poeme **«150 de milioane», «Vladimir Ilici Lenin», «E bine,» «În gura mare».**

LUCAS CRANACH (CEL BĂTRÎN)

DETALIU DIN TABLOUL «TREI TINERE» (KUNSTHISTORISCHES MUSEUM, VIENA — MUZEUL DE ISTORIE A ARTELOR).

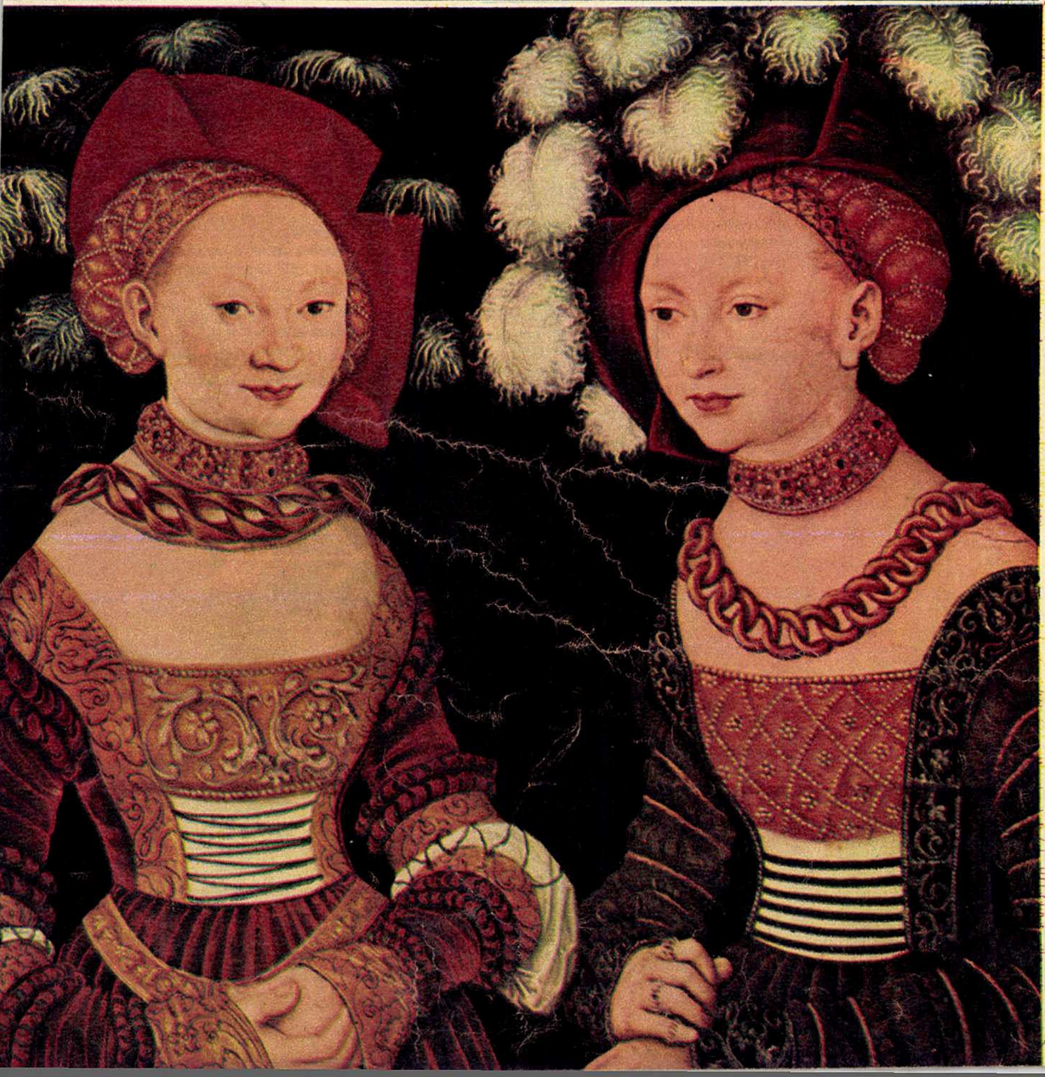

Lucas Cranach
(CEL BĂTRÎN) (1472-1553)

Istoricii de artă constată evoluția singulară a picturii germane în Renaștere, singularitate dată de apariția destul de timpurie a spiritului renascentist și de înflorirea lui bruscă și strălucitoare în secolul al XVI-lea. Unul dintre reprezentanții de seamă ai școlii germane de pictură este **Lucas Cranach cel Bătrîn.** Prieten bun cu Martin Luther, reformatorul bisericii germane, Cranach îi împărtășește ideile umaniste, care se reflectă și în opera pictorului. Subiectele picturilor sale merg de la temele religioase, la cele inspirate din mitologia antichității. Un loc important îl ocupă în opera sa portretele. S-a spus, de altfel, despre Cranach că a fost un portretist genial. Gîndindu-ne să vi-l prezentăm ca portretist, ne-am oprit asupra unui detaliu din tabloul intitulat «Trei tinere» pictat pe la 1530. Observați ținuta elegantă a tinerelor, culorile strălucitoare ale costumelor și ale pălăriilor, care scot în evidență, pe fondul întunecat al tabloului chipurile delicate, expresia tinerească, poezia aparte a fiecărui personaj. Urmăriți contururile fine care și aici, ca și în alte portrete feminine de Cranach, dau imaginii un farmec deosebit.

HORIA HORȘIA

20 MAI 1970

Citiți în numărul viitor lista premianților la prima serie a concursului «CE ȘTIȚI DESPRE PICTURĂ?»

FOARTE IMPORTANT!

În acest număr se încheie seria a II-a a concursului nostru. Așadar, tăiați și lipiți cele șase cupoane (Cutezătorii nr. 11, 12, 13, 14, 15, 16) pe o foaie de hîrtie și, alăturat, scrieți răspunsurile. Trimiteți-le într-un plic, pe adresa redacției, cu mențiunea: CE ȘTIȚI DESPRE PICTURĂ?

ATENȚIE!
Nu uitați că participarea la toate seriile concursului vă dă posibilitatea să luați parte la tragerea la sorți, pentru cîștigarea marelui premiu: UN MAGNETOFON.

1. NUMITI PE CEL MAI CUNOSCUT PICTOR GERMAN DIN RENAȘTERE, CU UN AN MAI ÎN VÎRSTĂ DECÎT CRANACH.
2. SPUNETI TITLUL UNUIA DINTRE TABLOURILE
ANACH, AFLATE LA MUZEUL DE ARTĂ AL REPU
ALISTE ROMÂNIA

CUPON 6
SERIA A II-a

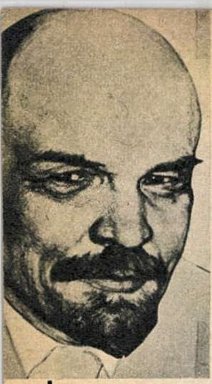

Chipul lui LENIN

Așa cum îl cunoaștem, chipul lui Lenin a devenit pentru noi toți un simbol al omeniei, al dreptății, al dragostei de cei umili și sărmani cărora și-a închinat toată viața. Cu un asemenea ideal, care cuprindea în generozitatea lui uriașă tot ce e om muncitor pe pămînt, Lenin nu putea fi el însuși, ca om, decît foarte apropiat de oameni, bun, simplu și drept. Așa-l descriu prietenii, marele Gorki, cei din preajma lui, din familie.

Umanismul care stă la capătul strădaniilor, a luptelor și jertfelor atîtor milioane de oameni, ca țel al gîndirii și activitățiii lui Lenin, este și trăsătura esențială a lui ca om.

Pentru atingerea idealului său, el nu s-a dat în lături de la nici o jertfă și, cu un eroism pe cît de simplu pe atît de sublim, el a renunțat la toate bucuriile comune ale vieții, pentru munca grea dusă în vederea fericirii oamenilor. A fost desigur un mare eroism în toate acțiunile lui Lenin. Dar datorită firii lui, structurii sale sufletești, un eroism care arată că altfel nu se poate, un eroism lipsit de grandilocvență, plin de omenesc, de modestie și măsură în vorbire și atitudini, căci, cum spunea Maiakovski în poemul său, Lenin era «cel mai pămîntean din oamenii ce-i cunoscu pămîntul».

Dar acest omenesc , această bunătate deveneau dîrzenie necruțătoare față de dușmanul clasei muncitoare.

E semnul contopirii totale a lui Lenin cu clasa muncitoare căreia și-a închinat viața. Mărturii pentru a alcătui statuia spirituală a lui Lenin din omenesc, simplitate și bunătate sînt nenumărate în miile de rafturi ale bibliotecilor din lume. Cine le citește pe toate este un savant, căci cunoașterea lui Lenin este azi o știință a lumii.

Biografia lui ni-l arată acumulînd mereu cunoștințe științifice, citind mereu și în cele mai vitrege împrejurări, în surghiun ca și în cele mai grele închisori. Cultura însemna după el garanția progresului și a promovării omului. A pune toate cuceririle culturii în slujba intereselor oamenilor muncii este una din sarcinile socialismului. O dată cu trecerea puterii politice în mîinile clasei muncitoare, realizările științei, tehnicii și artei devin un bun al întregului popor, intră în structura omului **total**, a omului societății socialiste pe care o întrevedea. Cultura la rîndul ei a fost văzută de Lenin ca o parte integrantă din practica revoluționară, ea creînd condițiile pentru ca masele cele mai largi de oameni ai muncii să-și poată însuși orice cunoștințe și valori estetice.

Și fiindcă aceste rînduri vă sînt destinate vouă, elevilor, simt de datoria mea să vă reamintesc că știința, cultura nu erau văzute de el doar ca o datorie a societății, ci ca un imperativ personal, adresat fiecărui membru al ei, prin acel atît de elocvent «**Învățați, învățați, învățați**», — îndemn pe care Lenin, ca un bun părinte, ni l-a transmis tuturor.

DEMOSTENE BOTEZ

1870
1970

PIONIERII CINSTESC MEMORIA LUI LENIN

În toată țara pionierii și școlarii se pregătesc pentru sărbătorirea centenarului nașterii lui V.I. Lenin.

■ *Pionierii clasei a V-a a Liceului din* Gheorghieni *au inițiat un concurs pe tema* «Ce știți despre copilăria lui Lenin?» *Concursul s-a desfășurat între detașamente și a fost invitată întreaga unitate. Cei mai buni recitatori au spus poezii despre Lenin, iar pionierii claselor V—VII de la secția română au prezentat cu mult succes piesa «Întîmplări din tabără».*

Cercul filateliștilor de la această școală au pregatit și ei surpriza lor: o interesantă expoziție filatelică cu timbre din diferite țări, despre Lenin si Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

■ *«Cine cunoaște mai bine viața și activitatea lui Lenin?» — cu acest titlu s-a desfășurat concursul literar al școlarilor din* ***SINCRAI** și **TULGHEȘ**.*

■ *La camera pionierilor de la Școala generală nr. 1 din* ***MIERCUREA CIUC** s-a deschis o frumoasă expoziție despre viața și activitatea lui V.I. Lenin.*

De altfel, pionierii și școlarii din Miercurea Ciuc l-au invitat în mijlocul lor pe Gheorghe Borș, care în zilele Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a luptat împotriva intervenționiștilor și l-a cunoscut personal pe Lenin.

■ *O interesantă manifestare dedicată centenarului nașterii lui V.I. Lenin a avut loc zilele acestea la Școala generală nr. 3 din orașul* ***SUCEAVA**. Cei mai talentați soliști și recitatori de aici au evocat în cîntece și versuri emoționante luminoasa figură a marelui om care, după cum se știe, a fost și un prieten al copiilor.*

■ *Vieții și activității lui Lenin i-a fost închinată adunarea festivă a pionierilor de la Școala generală nr. 11 din* ***BAIA MARE**. Cu acest prilej, invitații prezenți la adunare au avut bucuria de a admira un bogat album cu fotografii care evocă personalitatea neuitatului dascăl al proletariatului.*

■ *De cîtva timp, o anumită sală, de la Școala generală din comuna* ***VAMEȘ**, județul Galați este asaltată de vizitatorii care sînt dornici să vadă expoziția filatelică organizată de pionieri în cinstea sărbătorii nașterii lui V.I. Lenin.*

Tot în județul Galați, la Școlile din comunele ***BRANIȘTEA**, **FOLTEȘTI** și altele,* *pionierii cinstesc memoria lui Lenin în emoționante șezători omagiale, evocă momente din viața și activitatea sa în bogate expoziții și interesante simpozioane.*

În fotografie
pionieri de la Școala generală nr. 4 din orașul Giurgiu, la o astfel de adunare.

După adunarea dedicată sărbătoririi centenarului nașterii lui V.I. Lenin, pionierii Școlii generale din comuna Lacul Turcului, județul Prahova au plantat un pom, în curtea școlii. Pe plăcuța așezată pe el citim semnificația gestului lor: «Plantat de pionierii unității noastre în amintirea centenarului nașterii lui V.I. Lenin. În fiecare an, la 22 aprilie ne vom strînge în jurul acestui pom pentru a cinsti în cîntece și versuri amintirea marelui Lenin».

1

GONG deVACANȚĂ

acanța de primăvară a adus la lumina rampei, într-o compe- finală, cele mai valoroase colective artistice școlare din țară. ul reflectoarelor, bătaia gongului, înfrigurarea din culise, totul mintea marile premiere teatrale. Și de fapt, Festivalul republi- al teatrului școlar găzduit la București, Brașov și Piatra-Neamț ost o mare premieră. În tot timpul spectacolelor nu știai ce să niri mai întîi: îndrăzneala și fantezia cu care Bacăul a adus pe nă momente din copilăria lui Nică al lui Ștefan a Petrii sau moasele montaje de versuri cu care s-au prezentat pionierii ețelor Sălaj, Mureș, Suceava — pentru a nu cita decît unele. Apoi, au venit pionierii din nenumărate alte județe care, cu glu- și cîntecul ne-au purtat prin școlile lor, poftindu-ne să rîdem toată inima de leneși, pierde-vară și chiulangii. Echipele de tru ale cravatelor roșii au demonstrat încă o dată că Thalia a găsit prieteni buni în școală. Pînă în momentul închiderii ției nu se cunosc rezultatele acestei interesante competiții. ocamdată, i-am aplaudat pe toți din inimă în timp ce aparatul o a surprins cîteva instantanee.

- Ei sînt din comuna **Vadul Pașii** și reprezintă județul **Buzău.** vă uitați că sînt atît de mărunței: scheciurile lor rostite cu a- omb au mers drept la țintă (foto 1).
- Județul **Dîmbovița** ni l-a adus în scenă pe Vasilică Făt- umos pornit în căutarea unei zîne care să-l scape de «corijen- e prezente, trecute și mai mult ca perfecte». În tot cazul s-a ors vindecat. După emoțiile spectacolului «actorii» s-au strîns olaltă: «O fi plăcut piesa noastră?» Da, copii, a fost foarte fru- os! (foto 2—3).
- Îl cheamă **Ionel Trandafir** și este cel mai tînăr artist din hipa gălățeană. Nu cunoaste tracul, ceea ce-i explicabil. După m ne mărturisește, a mai apărut de două ori pe scena... (foto 4).

După spectacol, sălăjenii sînt gata pentru un tur al Bucureș- lui. O răsplată binemeritată (foto 5).

B. Caragiale

2

3

4

5

REPORTER
CLUB
CUTEZĂTORII

Radarul rozetelor

DOAR BĂIEȚII IAU... BĂTAIE!

Mare zarvă printre suporteri! Se anunțase din nou meci de baschet — amical — între echipa de băieți și echipa de fete a clasei a VIII-a C. Mie însă, de fiecare dată cînd aud de baschet îmi vine în minte același refren: «Doar băieții iau... bătaie».

În sfîrșit, iată și seara cînd se dispută meciul. Fetele sînt doar 4! (celelalte absentează din motive necunoscute). Băieții—8! Luptă înverșunată, și... culmea: fetele, deși în inferioritate numerică, îi bat pe băieți la un scor neașteptat de mare: 28 la 6! Și aceasta nu este unica victorie a fetelor. Din lungul șir al meciurilor disputate între cele două echipe, de fiecare dată au cîștigat ele!

Corespondent special
ION PETRESCU—Timisoara

MICII MINIERI DE LA MOTRU

Deoarece orasul nostru, Motru, este un oraș minier, pentru noi, cel mai interesant cerc din școală este, bineînțeles, cercul «Micilor minieri». Viitorii minieri, care peste cîțiva ani vor prelua ștafeta de la părinții lor, se pregătesc, încă de pe acum, pentru această meserie tradițională în orașul nostru. În prezent ei construiesc macheta unei mine și pregătesc o hartă a țării noastre pe care sînt marcate toate centrele carbonifere cu ajutorul unor beculețe multicolore ce se aprind printr-o simplă apăsare de buton.

Membrii cercului «Micii corespondenți» de la Școala generală Motru, jud. Gorj.

Casa Pionierilor din Piatra Neamt găzduiește în prezent o expoziție interesantă, cuprinzînd lucrări ale pionierilor și scolarilor pietreni. Se remarcă sculpturile în lemn, obiectele de ceramică decorate cu motive traditionale, desenele și acuarelele în tonuri pline de prospetime, cărora nu le lipsește nota copilărească și chiar de ușor umor.

GHEORGHE BOGUS
Școala generală nr. 20,
Piatra Neamt

ÎN LUPTĂ CU VALURILE

Vulpești, 13 martie 1970. E ora 17,00. Deși am vrea să credem că e primăvară, zăpada proaspătă, căzută în timpul nopții, ne îndeamnă să ne luăm sania. Ne gîndim că poate este pentru ultima oară în acest an; vine primăvara!

Se inserează. Ultima cursă la vale devine un adevărat iureș. Una dintre sănii ia mare viteză și se rostogolește vertiginos spre apa tumultuoasă a pîrîului Tunsu. O dată cu sania apele reci îl înghit însă și pe micul școlar IULIAN OPREA!! Cel care vede scena — Ion Grigore, pionier în clasa a VIII-a — rămîne, un moment, îngrozit. Apoi sare în apă, se luptă cu valurile reci, se cufundă o dată, de două ori și, în sfîrșit iese tîrîndu-l pe Iulian aproape leșinat. Ion îl scutură, îl încălzește, apoi începe să-l îmbărbăteze: «lasă, băiete, nu mai fi speriat... Te-am scos! Ești numai ud!»

Toată școala noastră a discutat aprins despre această întîmplare. Unitatea de pionieri vrea să facă cunoscută fapta de cutezător a colegului nostru ION GRIGORE, tuturor cititorilor revistei! Sîntem bucuroși că, datorită unui curajos pionier, în clasa I n-a rămas un loc gol în bancă.

MARIANA RĂDUȚU,
cl. a VIII-a, Școala
generală Vulpești,
județul Argeș.

NOTA REDACȚIEI: În semn de prețuire a curajoasei sale fapte, redacția îl felicită pe Ion Grigore și-i trimite fanionul revistei «Cutezătorii».

CONVORBIRILE REPORTERULUI PIX

Încep să fiu din ce în ce mai mulțumit de corespondențele voastre: subiecte interesante, variate, materiale mai bine redactate și cu mai puține... greșeli gramaticale. Unii dintre voi mi se adresează direct. «Dragă reportere Pix, te rog să-mi publici o schiță polițistă» îmi scrie **CONSTANTIN SĂPLĂCAN** din Dej. Am crezut că urmează niște aventuri palpitante (ca-n romanele polițiste) dar, după ce am citit-o, trebuie să mărturisesc că m-a surprins conținutul acestei schițe. O întrebare mă frămîntă: ai pornit de la un fapt real sau este o plăsmuire?

Și pentru că a venit vorba de lucruri mai puțin obișnuite, mă adresez tuturor corespondenților: n-ați aflat cumva despre un coleg, un prieten sau un cunoscut, pasionat colecționar de obiecte rare, în jurul cărora se țese o întreagă poveste, o legendă? Poate aveți ocazia să stați de vorbă cu un colecționar renumit de tablouri, de monede vechi sau cu unul din vestiții meșteri populari — sculptori, olari, creatori de instrumente populare. Oare de ce nu ne scriu **pionierii din comuna TINCA**, județul **BIHOR**, despre naturalistul autodidact **Csak Koloman** și despre muzeul său cu 40 000 de exponate, rezultat al muncii și pasiunii de 25 de ani?

Pentru că tot vorbim de curiozități, un corespondent ne spunea că dresează și antrenează pentru curse niște... melci! Poate îmi scrieți și voi despre un coleg care dresează... cățeii! Sau să zicem că ați aflat despre o invenție nemaipomenită (dar nebrevetată!) a unuia dintre colegii sau cunoscuții voștri (nu dispozitive de manevrat... fițuici pentru teze — despre asta am mai auzit). Într-un cuvînt, aștept de la voi astfel de informații care să ne facă să exclamăm: «Formidabili reporteri! Trebuie să-i publicăm imediat!»

Vă dorește succes prietenul vostru,

Pix

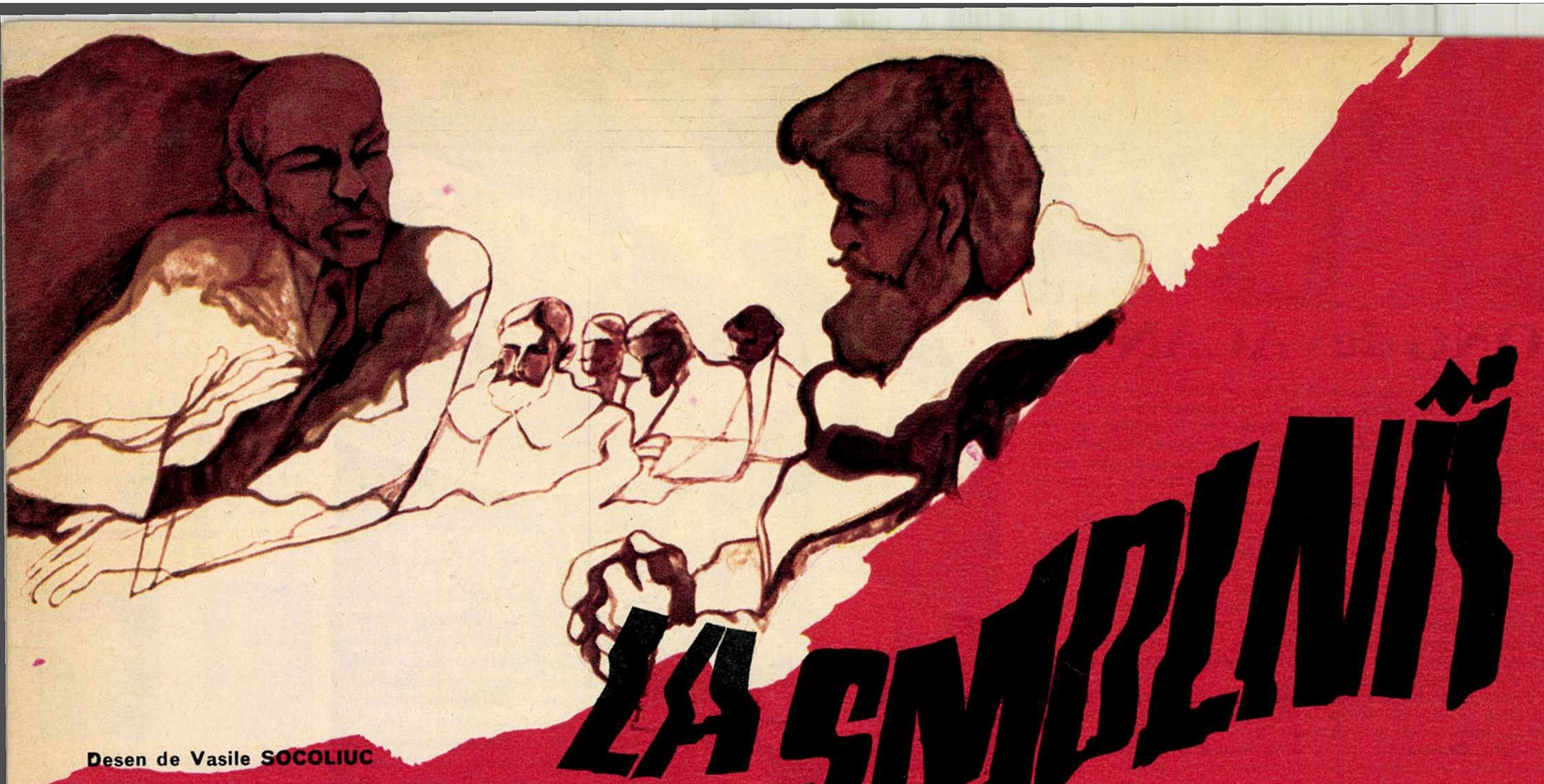

Desen de Vasile **SOCOLIUC**

LA SMOLNÎI

Povestire de A. KONONOV

Un țăran bătrîn dintr-un sat depărtat din Siberia călătorea spre Petrograd. Pe drum povestea tuturor că merge la Lenin. Trebuia să stea de vorbă cu el despre viața lui de țăran.

Călătoria bătrînului dură mult timp. În sfîrșit el sosi la Petrograd.

Pe străzi văzu muncitori înarmați. Un regiment de soldați trecu în sunet de fanfară. În fruntea regimentului era purtat un steag mare, roșu.

Bătrînul se apropie de un membru al Gărzii Roșii, întrebîndu-l:

— Ce se întîmplă?

Acesta răspunse:

— Începînd de ieri, trăim sub puterea sovietică.

Bătrînul umblă pe străzi, întrebînd unde ar putea fi găsit Lenin.

Lumea îi răspundea:

— La Smolnîi.

El cutreieră orașul timp îndelungat, pînă ce ajunse la o clădire mare.

Lîngă clădire erau aprinse focuri și așezate mitraliere. În jurul mitralierelor umblau, încoace și încolo, marinari și soldați.

Nimerise la Smolnîi.

Bătrînul se apropie de un marinar tinerel. Acesta lovea într-una cu tocurile de caldarîm și-și freca mîinile ca să se încălzească: era frig, iar dinspre mare bătea un vînt năprasnic.

Bătrînul îi spuse:

— Aș dori să-l văd pe Lenin.

Marinarul îl măsură cu privirea din cap pînă în picioare și-l întrebă:

— Și cam ce treabă ai tu la Lenin?

— Am venit să-i povestesc despre viața mea.

— Du-te, moșule, la comandant de-ți scoate un permis — îi spuse marinarul, arătîndu-i încotro să se ducă.

Pe scară stăteau înșiruiți oameni care aveau treabă la comandant. Treptele largi erau lunecoase, murdare — trecuse, pe semne, multă lume în cursul zilei.

Comandantul scria încet permisele: mîna lui era deprinsă cu arma, nu cu tocul, pe care îl ținea cu toate cele cinci degete, fără siguranță, cu grijă.

Bătrînul căpătă de la dînsul un permis și porni în căutarea lui Lenin.

La primul etaj al clădirii, muncitorii și marinarii căpătau arme. Ei se apropiau, cîte unul, de un soldat înalt și vesel, primeau o armă și cartușe, semnau și ieșeau în curte. Acolo formau detașamente și plecau. Undeva, departe, bubuiau tunurile. Lîngă Petrograd, luptele erau în toi.

Bătrînul îl întrebă pe soldatul cel înalt unde este Lenin.

Soldatul zîmbi și răspunse:

— În camera numărul șaizeci și șapte.

La ușa camerei șaizeci și șapte făceau de gardă doi membrii ai Gărzii Roșii: un muncitor mustăcios, îmbrăcat într-un palton negru, și un flăcău tînăr, într-o scurtă.

Bătrînul spuse:

— Aș dori să-l văd pe Lenin.

Muncitorul mustăcios îl privi pe bătrîn și zise:

— Ia-o drept înainte pe coridor. Lenin va ține o cuvîntare în sala cea mare.

Abia acum își dădu seama bătrînul că toată lumea se îndreaptă în aceeași direcție. Porni și el într-acolo. La capătul coridorului zări o ușă albă, larg deschisă. Lîngă ușă se îngrămădise multă lume.

Bătrînul dădu să răzbată înainte. Și cînd izbuti să pătrundă, un zgomot strașnic izbucni în sală.

La început bătrînul nu înțelese despre ce era vorba. Privi atent în jurul lui: toți cei de față strigau, băteau din palme, aruncau în aer șepcile. Cei strînși în sala spațioasă erau oameni simpli, îmbrăcați în mantale și scurte, în impermeabile de marinari.

Și cu toții strigau în gura mare:

— Lenin! Lenin! Lenin!

Bătrînul se ridică în vîrful picioarelor și în celălalt capăt al sălii îl zări pe Lenin.

Vladimir Ilici stătea pe o mică tribună și aștepta să înceteze strigătele. Apoi ridică mîna, cerînd să se facă liniște.

Sala însă continua să ovaționeze.

— Lenin! Trăiască Lenin!

Vladimir Ilici zîmbi. Strigătele se întețiră și mai mult.

Lenin făcu un gest larg cu mîinile. Așteptă puțin. Ridică din nou mîna dreaptă. Hotărît în cele din urmă să nu mai dea nici o atenție zgomotului, se înclină puțin și începu să vorbească. Atunci deodată se făcu liniște deplină în sală.

— Tovarăși — zise Lenin — revoluția muncitorească și țărănească, despre necesitatea căreia au vorbit tot timpul bolșevicii, a fost săvîrșită...

Lenin vorbi despre o viață nouă, despre puterea sovietică, despre faptul că trebuie pus capăt războiului, că pămîntul va fi luat de la moșieri și dat țăranilor.

Bătrînul asculta. El înțelegea fiecare cuvînt spus de Vladimir Ilici.

În sală se îngrămădea tot mai multă lume. Era nădușeală din cauza respirației a mii și mii de oameni. Pe frunțile tuturor curgea sudoarea, însă nimeni nu dădea nici o atenție acestui lucru.

Lenin își isprăvi cuvîntarea. Bătrînul își aduse aminte de satul său: avea datoria să ducă acolo, în sat, cuvintele lui Lenin. Și el porni pe coridor — în căutarea scării celei largi, ce dădea în stradă.

Cineva îl strigă. Era tînărul marinar din fața Institutului Smolnîi.

— Ei, unchiașule, ai stat de vorbă cu Lenin despre viața ta? întrebă el rîzînd.

— Nu — răspunse bătrînul. Lenin a stat de vorbă cu mine despre viața mea.

Colaj realizat după tabloul lui A.A. DEINEKA «Apărarea Petrogradului»

Drumul către stele

CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 9 ANI (12 APRILIE 1961) DE CÎND NAVA-SATELIT SOVIETICĂ «VOSTOK 1» AVÎND LA BORD PE MAIORUL AVIATOR IURI GAGARIN A EFECTUAT CU SUCCES PRIMUL ZBOR AL OMULUI ÎN COSMOS, PREZENTĂM UN REPORTAJ PRIMIT DE LA REDACȚIA GAZETEI PIONIERILOR SOVIETICI «PIONERSKAIA PRAVDA».

Ne aflăm la Clubul tinerilor cosmonauți al Palatului pionierilor din Moscova. Peste 200 de copii fermecați de dorul înălțimilor își petrec aci timpul liber. Începătorii se inițiază în problemele astronomiei și ale tehnicii cosmice în cadrul cercurilor pregătitoare. Ei își petrec multe ore pe stadion, în sala de sport, în bazinul de înot; sănătatea, condiția fizică sînt atribute indispensabile ale unui cosmonaut. Iar peste un an, fiecare își va alege specialitatea după placul inimii: unii vor face parte din detașamentul tinerilor piloți astronauți, alții din cercurile de cercetare ale Clubului. Bineînțeles, majoritatea, din membrii clubului, se înscriu în detașamentul piloților-astronauți. Piloți ai unei nave cosmice pot deveni de regulă, doar aviatorii. Astfel se explică de ce majoritatea preocupărilor în cadrul cercului o constituie cunoașterea construcției unui avion precum și bazele tehnicii rachetelor. Însă ceea ce încîntă în mod deosebit pe copii, este aparatajul destinat antrenamentului: roata imponderabilității, oglinda lui Baran, rampa de lansare, mica centrifugă. În timpul experiențelor la mica centrifugă, suprasolicitarea crește de 4—5 ori, devenind la fel ca cea la care au trebuit să reziste cosmonauții care au călătorit cu rachetele «Soiuz». Copiii mai învață cum să facă redactarea unui jurnal de bord precum și alte treburi organizatorice.

Rampa de lansare este un loc foarte îndrăgit de ei pentru că aci s-a antrenat în vederea zborului său cosmic Alexei Leonov. Despre antrenamentele sale, cosmonautul le-a vorbit în. cadrul unei ore de activitate a cercului.

În știrile despre experiențele cosmice auzim adesea cuvintele: cosmonautul-om de știință, cosmonautul-cercetător. Pentru aceste specialități se pregătesc membrii cercurilor de cercetare ale clubului. Membrii secției de fizică cosmică povestesc cu mîndrie despre zborurile de cercetare întreprinse cu un avion IL-18 care are la bord un laborator al observatorului meteorologic central. În vara anului 1969 cîțiva cercetători ai secției au condus de la bordul acestui avion lucrările de cercetare în straturile înalte ale atmosferei cu ajutorul unui aparat de înregistrare construit chiar de membrii Clubului. Ei au mai întreprins și o călătorie în Kazahstanul central împreună cu oameni de știință, în scopul de a observa o eclipsă totală de Soare. Pentru această călătorie ei au construit în mod special un foto-metru automat cu program dirijabil și cu un măsurător de iradiații pe cîteva lungimi de undă. În prezent,tinerii fizicieni se pregătesc pentru o nouă expediție.

Una din cele mai vechi secții ale Clubului este aceea de biologie cosmică. La indicațiile colaboratorilor unor institute de cercetări, copiii fac diverse experiențe. Persoanele asupra cărora se întreprind aceste experiențe, sînt tovarășii lor din cercul piloților-cosmonauți. Acest cerc are și un colț viu. Animalele experimentale sînt introduse într-o centrifugă specială, construită în cadrul Clubului, sau lansate cu rachete mici. De curînd membrii acestui cerc au îndeplinit o serioasă misiune științifică: cercetarea reacțiilor de comportare ale cobaiului în labirintul de formă T în urma influenței asupra acestuia a diverșilor factori de zbor.

Tinerii rachetiști merită să fie amintiți în mod special. Ei pregătesc rachete experimentale pentru secția de biologie cosmică. La cererea conducătorului cercului, Artem Zadikian, colaboratorul unui Institut de cercetări și entuziast adept al rachetelor mici, copiii au construit și experimentat rachete destul de puternice. În rachetele cu două sau trei trepte construite la club, își iau startu spre cer în afara animalelo și instalații meteorologice. sau fotografice.

Clubul cosmonauților a împlinit șapte ani de existență. Mulți dintre cei ce au activat aci sînt astăzi piloți, ingineri, medici. Mulți sînt în prezent elevii școlilor de aviație, sînt studenți la Facultatea de Astronomie a Universității din Moscova, iar alții învață la Institute superioare tehnice. Și toți visează să înfăptuiască zboruri cosmice, să dăruiască patriei noi și interesante descoperiri.

BORIS PȘENICINER
— conducătorul Clubului cosmonautic al Palatului pionierilor din Moscova — membru al Asociației Naționale astronomo-geodeze al Academiei de Științe al U.R.S.S.

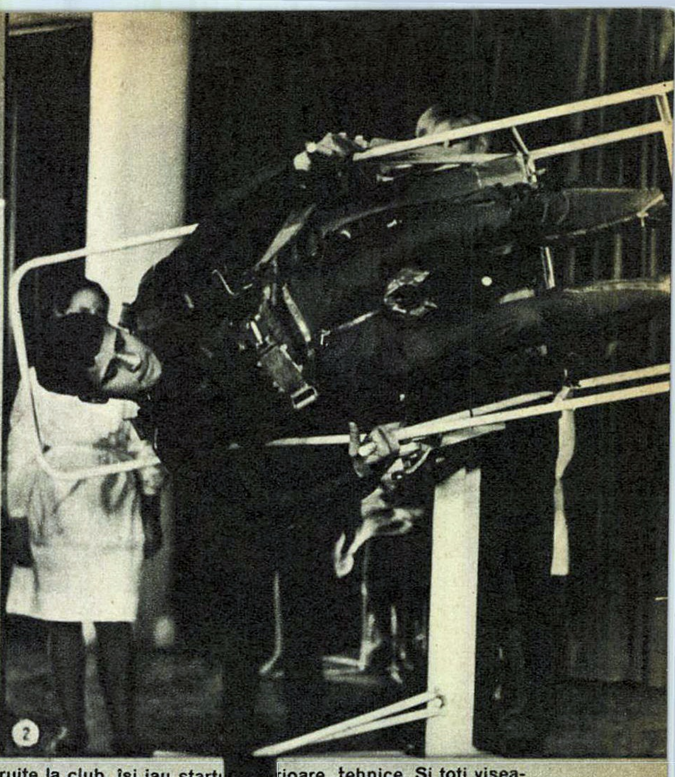

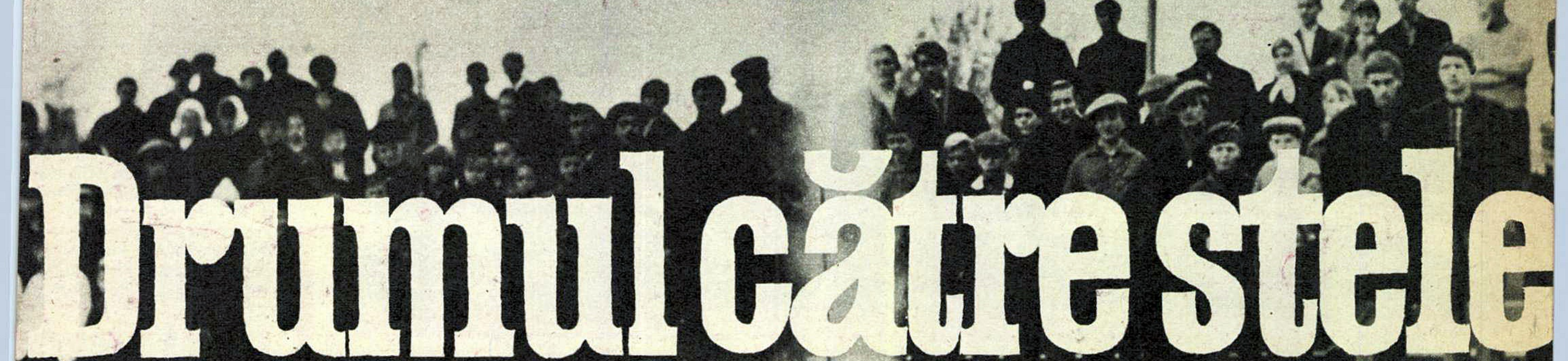

1) Nu e puțin lucru să ai răspunderea lansării unei rachete. Dar cînd te asistă un cosmonaut ca Pavel Popovici, momentul devine într-adevăr memorabil.

2) Membrii clubului iau foarte în serios pregătirea lor de viitori cosmonauți. Antrenamentul lor reproduce la alte dimensiuni înseși probele pe care le trec astronauții.

3) Gata pentru un tur prin cosmos!

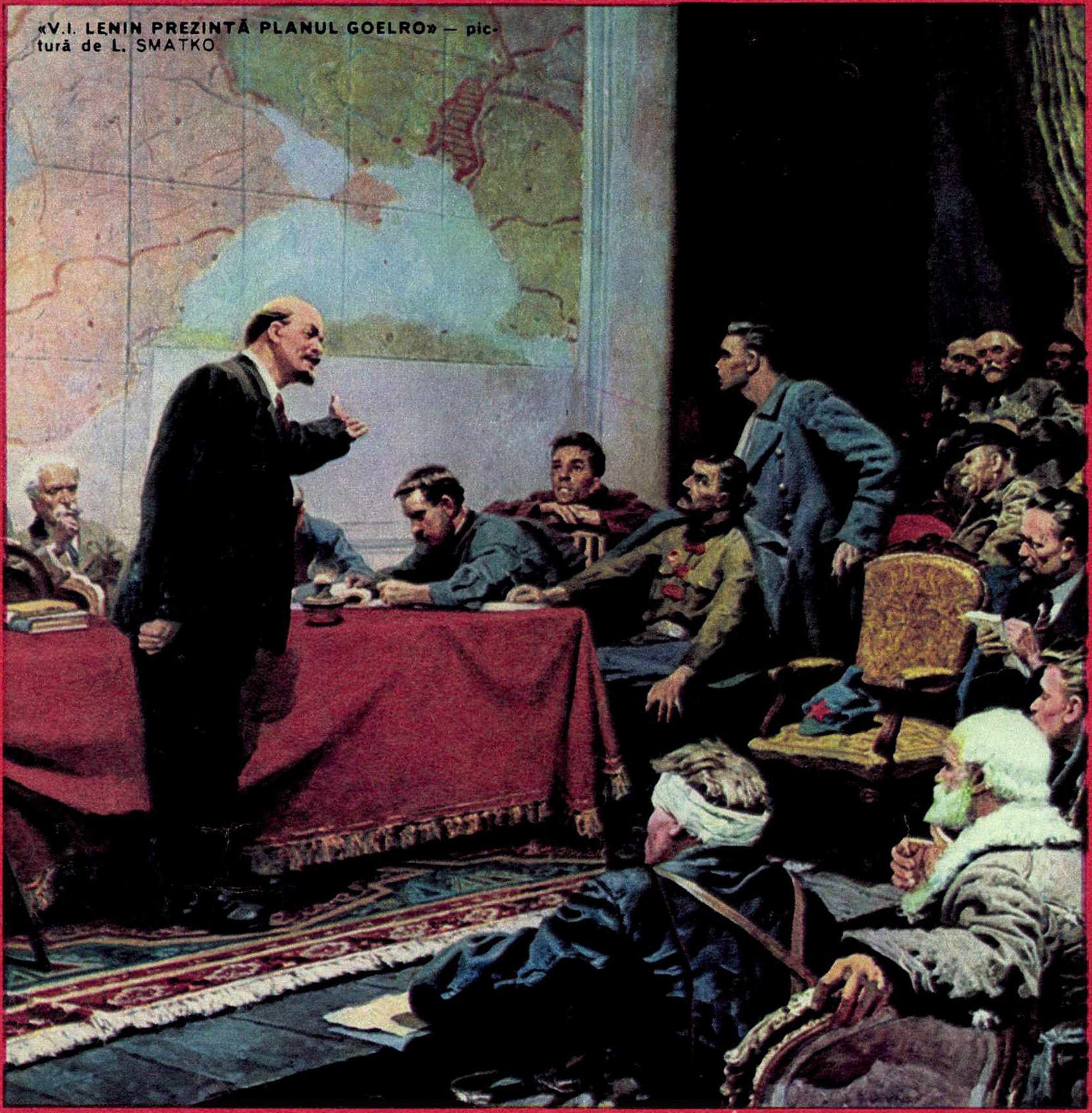
«V.I. LENIN PREZINTĂ PLANUL GOELRO» — pictură de L. SMATKO

1870
1970

V.I.LENIN

ILICI sau munca devenită sens al vieții

Aflîndu-mă vara trecută la Kazan, pe malul Volgăi — acolo unde sub maiestuoasa limpezime a apelor marelui fluviu rusesc se simte zbuciumul curenților subterani, mi s-a oferit prilejul să vizitez cîteva locuri mai puțin cunoscute, dar profund impregnate de amintirea copilăriei, adolescenței și tinereții lui Vladimir Ilici Lenin. Printre ele o deosebită impresie mi-a lăsat o casă modestă, dar încăpătoare din satul Kokușkino, casă ce a aparținut cîndva bunicului dinspre mamă al lui Volodia Ulianov, medicul de țară Alexandr Blank, și unde familia Ulianovilor își petrecea de obicei vacanțele de vară.

Reconstituită cu fidelitate, camera de adolescent a lui Volodia cuprinde o masă, un scaun, un pat și multe, foarte multe cărți din toate domeniile cunoașterii umane (exact ca în atîtea alte locuri unde a trăit Lenin și pe care le-am vizitat). Aici însă mulțimea de cărți întrecea parcă, prin bogăție și diversitate, tot ce văzusem înainte, alcătuind sub privirile noastre treptele unui urcuș adesea spinos, dar sigur, spre marea sinteză a gîndirii leniniste de mai tîrziu. Pășind cu emoție în încăperea modestă, căptușită pînă-n tavan cu comori ale cugetului și simțirii omenești, mi-am amintit că însuși Lenin povestea că aici, la Kokușkino, devorase pur și simplu tomuri după tomuri, din zori și pînă-n adîncul nopții, acumulînd un imens bagaj spiritual ce a stat ulterior la temelia vastei și recunoscutei sale erudiții. Mai presus de orice însă am trăit aici senzația, pe care o degaja întreaga ambianță, că adolescentul Volodia Ulianov era stăpînit nu numai de o autentică dragoste de muncă, de o mistuitoare pasiune a gîndului și a acțiunii, dar și de o tulburătoare *bucurie a muncii creatoare*. Se poate spune că pentru el munca devenise nu — cum ne exprimăm în mod obișnuit — o a doua natură, ci *natura primă, esențială, adevăratul sens al vieții sale*.

Omul care l-a cunoscut cel mai bine pe Lenin, tovarășa sa de viață și de luptă revoluționară, Nadejda Krupskaia, a rel vat astfel una din trăsături sale fundamentale de caracte «Stare de spirit dominantă: co centrarea încordată». Și, într-a devăr, dacă urmărești orica capitol al tumultuoasei sale bi grafii, dacă te străduiești s desprinzi conturul contribuți sale la toate actele istorice căror desfășurare a condus- te impresionează tocmai aceas tă încordare supremă a tutur energiilor lăuntrice, imens capacitate de a molipsi pe c din jur de irezistibila sa încre dere în izbîndă, încredere ce s bizuia însă nu pe «intuiții» fe nomenale, pe «scînteieri» ful gerătoare, ci pe o trudă concen trată și pătimașă, pe studi profund, pe analiza minuțioas a aspectelor aparent cele ma mărunte, mai neînsemnate al realității.

L.A. Fotieva, o veche revoluționară rusă, care imediat după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a fost secretara Consiliului Comisarilor Poporului și, în același timp, secretara lui Lenin, relatează în amintirile ei o zi obișnuită de lucru a lui Vladimir Ilici în calitatea sa de cea mai importantă personalitate politică a Rusiei revoluționare. Descriind în amănunțime și într-un stil aproape sec, fără înflorituri, desfășurarea oră cu oră a zilei de 2 februarie 1921, Fotieva izbutește să sugereze intensitatea uunei activități cu adevărat clocotitoare. E de-ajuns să spunem că în cuprinsul acelei zile — subliniem: *o zi obișnuită* — Lenin a scris, a examinat, a făcut adnotări sau a semnat nu mai puțin de 40 de documente, fără a mai ține seama de numeroasele întrevederi, audiențe sau ședințe pe care le-a prezidat, de scrisorile și telegramele pe care le-a expediat.

E unul dintre cele mai elocvente exemple din istorie care ilustrează adevărul că forța faptei se bizuie pe *entuziasmul muncii*.

Victor BÎRLĂDEANU

LENIN al tinerilor

Stăruie în mintea mea de ani și ani imaginea inedită, ivită în entuziasmul unei manifestații tinerești din piața unui orășel sovietic ucrainean. În dorința de a fi cu privirea cît mai aproape de spectacolul pe care-l oferea întîlnirea reprezentanților tineretului din mai multe țări, un grup de adolescenți din acel orășel nemaigăsind nici o altă posibilitate se aburcase pur și simplu pe soclul nu prea înalt al statuii lui Lenin din acea piață. Cum însăși statuia era de o dimensiune ceva mai mică și-l înfățișa pe Lenin așezat pe un scaun, tinerii îl cuprinseră pe Lenin de braț, îl asaltaseră din toate părțile ca nepoții dintr-o familie numeroasă pe bunicul lor.

Atît de umanizată mi-a apărut dintr-o dată acea statuie a lui

Istoria a pus în fața clasei muncitoare una din cele mai nobile sarcini: sarcina de a răsturna societatea capitalistă și de a construi societatea fără clase — societatea comunistă.

Lenin a arătat că clasa muncitoare poate îndeplini această sarcină numai dacă este condusă de un partid de avangardă, înarmat cu teoria revoluționară marxist-leninistă.

NICOLAE CEAUȘESCU

enin, încît am avut impresia, ă pentru o clipă, îmi este dat ă asist aievea la una dintre acele cene numeroase cunoscute din otografii sau picturi, care ni-l ară pe Lenin înconjurat de tineri a o manifestație din Piața Roșie, au la Congresul al III-lea al Comsomolului la care a rostit elebra sa cuvîntare «Sarcinile Jniunilor Tineretului».

Dar chiar dacă nu mi-ar fi ost dat să cunosc nici o asemenea mărturie concretă, citindu-i ucrările, pe Lenin nu mi l-aș i putut închipui decît ca pe un om foarte apropiat tinerilor, iubindu-i, înțelegîndu-i, sfătuindu-i, dojenindu-i, dar niciodată ocolindu-i în activitatea sa.

Atașamentul lui Lenin față de tineret, grija neslăbită pe care a acordat-o problematicii acestuia, atît înainte cît și după Revoluția din Octombrie, decurge din aprecierea de principiu a locului și rolului acestuia în mișcarea revoluționară în genere și în revoluția socialistă cu precădere. Încă înainte de revoluție, replicînd energic celor care se plîngeau de lipsa cadrelor își îndrepta atenția cu curaj către tineret invocînd în acest sens cuvintele lui Engels:

Noi sîntem partidul viitorului, iar viitorul aparține tineretului. Noi sîntem partidul innoirii, iar tineretul e întotdeauna mai dispus să urmeze pe adepții înnoirii. Noi sîntem partidul luptei pline de abnegație împotriva vechiului putregai, iar tineretul va porni întotdeauna primul pe calea luptei pline de abnegație.

Recitesc aceste cuvinte în transcrierea lui Lenin și recunosc în ele semnul întregii solicitudini, cu care fiecare partid devotat principiilor marxim-leninismului înconjoară tineretul, se străduiește să-i canalizeze aspirațiile și energiile pe calea luptei pline de abnegație pentru o societate umană liberă și dreaptă, în cadrul căreia să-și dezvolte armonios personalitatea, să-și implinească idealurile cele mai scumpe. Adică tocmai societatea în care trăiesc, muncesc și învață tinerii României socialiste, ca de altfel toți ceilalți fii ai țărilor unde au izbutit ideile invincibile ale lui Marx, Engels și Lenin. Și mai recunosc în cuvintele pe care Lenin, invocîndu-l pe Engels, le amintește despre partid și tineret, activitatea multilaterală pe care partidul și statul nostru, conducerea sa în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu o desfășoară pentru ca tînăra generație a țării să crească și să se afirme cu toată încrederea în spiritul idealurilor scumpe ale poporului nostru — socialismul și comunismul. Idealurile cărora le-a dăruit întreaga viață Vladimir Ilici Lenin.

Și mă gîndesc că acesta este cel mai scump prinos care i se aduce centenarului nașterii sale.

Niculae STOIAN

LENIN, cărturarul

Lenin a definit odată socialismul prin formula: puterea sovietelor plus electrificare. Intreaga sa operă și exemplul vieții sale ne dau temeiul să credem că tot așa de bine definiția socialismului putea fi: relațiile de producție socialiste plus inteligență, competență, știință și pasiunea de a pune toate acestea în slujba minunatului ideal al făuririi unei lumi mai bune pentru toți oamenii.

Nu cred că există un gînditor politic pentru care rolul științei, al pregătirii intelectuale, să apară atît de important pentru viața socială. Cel care fusese un elev strălucit și un muncitor neobosit, explorator al tuturor domeniilor științei și culturii, a subliniat cel dintîi faptul că marxismul este chintesența evoluției gîndirii umane de pînă atunci și că societatea socialistă este de neconceput fără oamenii în care cele mai înaintate descoperiri ale vremii să-și găsească cunoscători și promotori pasionați. Lenin însuși este un exemplu unic de echilibru desăvîrșit între intelectualul de cea mai înaltă clasă și omul de acțiune, între o viață spirituală de o incandescență extraordinară și un simț al realităților ce face geniul omului politic. S-a născut într-o epocă în care burghezia discreditase pe savant și pe creator, îl ridiculizase, îl transformase într-o marfă folosită și disprețuită. Intelectualul devenise echivalentul «omului cu capul în nori», distrat, neștiind nimic dincolo de cifrele, sunetele sau culorile lui. Lumea reală nu era a lor, ci a celor ce știau să exploateze. Intimidați, înfrînți, exploatați, luați în rîs prin romane și piese de teatru, lăsați să moară de boli și mizerie, intelectualii erau aproape niște paria. Lenin a creat o nouă demnitate inteligenței umane. A creat un nou tip de cărturar.

Cînd te gîndești că omul acesta, cu înfățișare blajină, cu ochi pătrunzători dar plini de omenie, a scrutat adîncurile istoriei ca nimeni altul vreodată și a polarizat aspirațiile lumii punîndu-și pecetea pe întregul mers al istoriei, nu poți să nu capeți încredere în forța inteligenței, voinței și pasiunii omenești pentru binele semenilor. Cînd te gîndești că omul acesta a înfruntat cea mai formidabilă citadelă a reacțiunii, a oprimării de toate soiurile, a obscurantismului, care era imperiul țarist, apărat de armate nenumărate și de teribila ohrana, și că a învins în fruntea și în numele celor care abia se vedeau îndărătul imenselor ziduri de închisoare, nu poți să nu meditezi cu încredere la imensele puteri ce se ascund în om. Puțini sînt aceia în fața cărora să te simți atît de mîndru că ești om, ca în fața lui Vladimir Ilici Lenin.

Exemplul vieții lui, opera sa, ni-l apropie ca pe un prieten al gîndurilor noastre celor mai nobile. El ne îndeamnă la acea muncă fără preget, la dîrzenia și răbdarea devotate unui ideal, care i-au dat tăria de a învinge ceea ce părea de neînvins. Inimilor și minților tinere, Lenin le întinde o mînă de tovarăș, de vis și de luptă. Etern ca și istoria pe care a făurit-o.

Dan ZAMFIRESCU

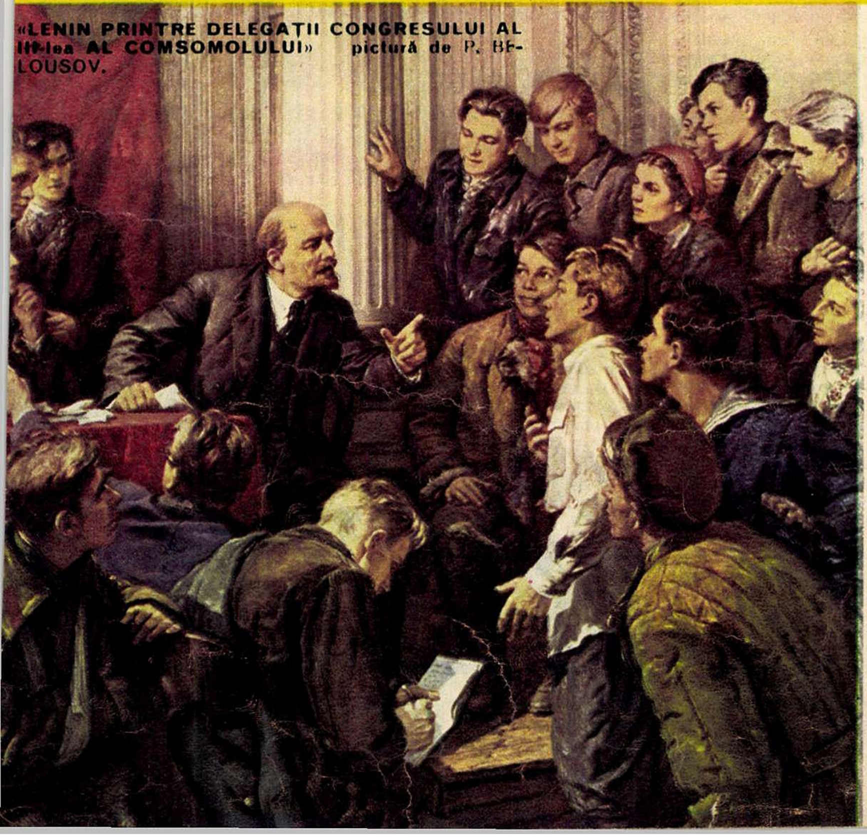

«LENIN PRINTRE DELEGAȚII CONGRESULUI AL III-lea AL COMSOMOLULUI» pictură de P. BELOUSOV.

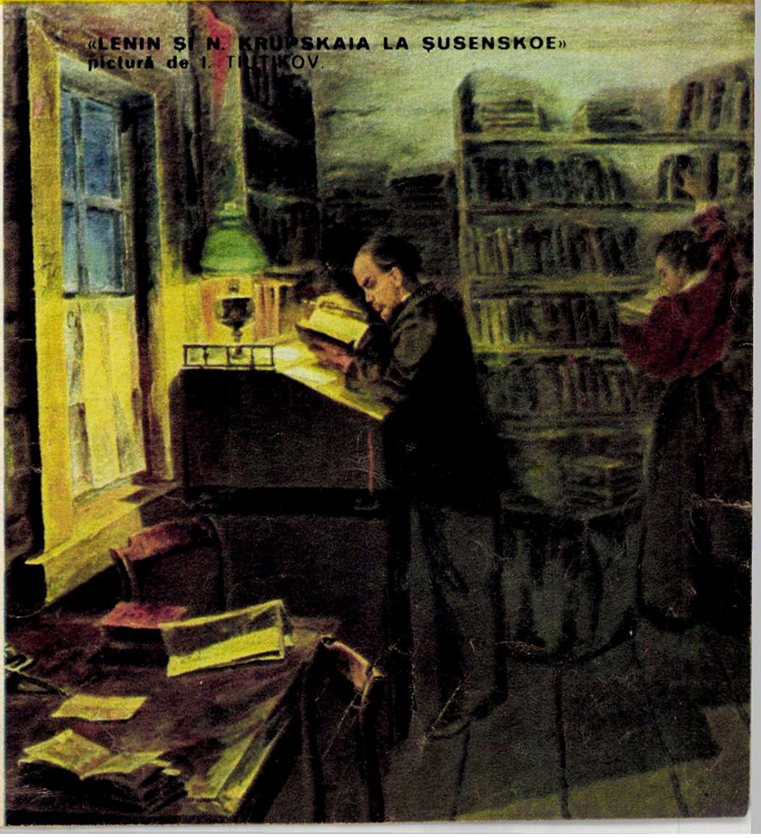

«LENIN ȘI N. KRUPSKAIA LA ȘUSENSKOE» pictură de I. TIUTIKOV.

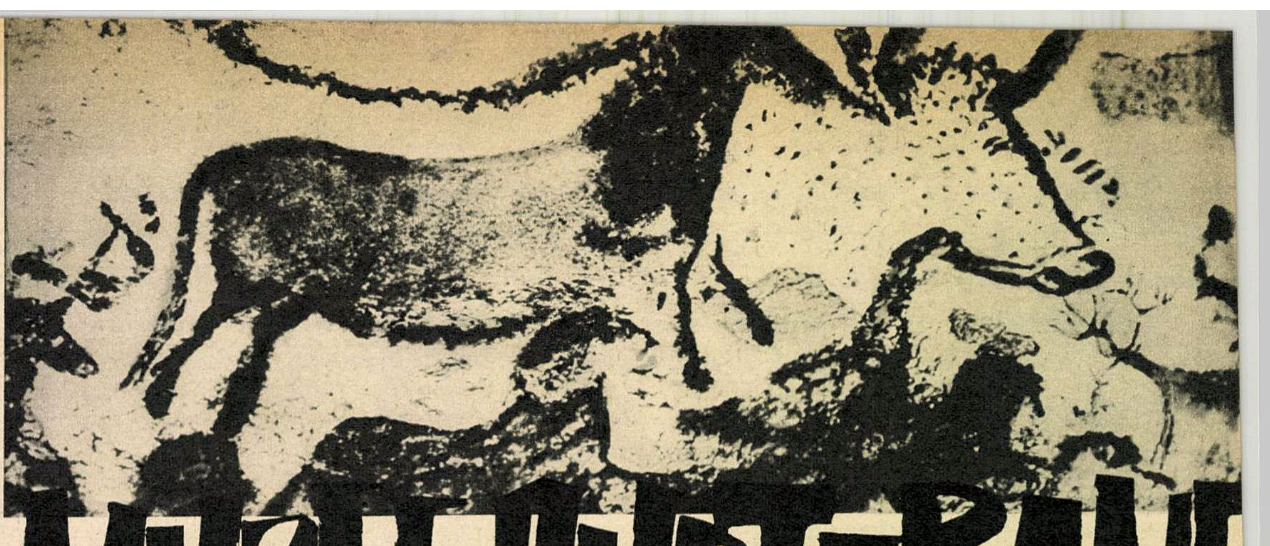
1

MUZEE SUBTERANE

O lume încremenită de milenii, care adăposteşte opere de o neasemuită frumuseţe, făurite cu migală în calcar de cel mai abil meşter al naturii: apa. Aceasta este lumea peşterilor.

Peşterile sînt sipetele în care pămîntul şi-a zăvorît vistieria de frumuseţi. Temerarii cercetători care, pentru a putea ajunge să admire aceste minuni subpămîntene au înfruntat întunericul, frigul şi umezeala, au numit lumea subterană cea de a treia dimensiune a pămîntului.

Dar valoarea unor peşteri nu este dată numai de peisajul creat de natură. În multe din ele s-au descoperit vestigiile primilor locuitori, urmele primilor oameni care-şi duceau aici, la adăpost de intemperii şi sălbăticiuni, viaţa lor grea de început de istorie. Documentele cele mai de preţ pe care le adăpostesc peşterile sînt primele manifestări artistice ale oamenilor. Pentru a avea noroc la vînătoare de bizoni, de mamuţi sau cerbi, locuitorii peşterilor pictau pe pereţi, cu mijloacele primitive de care dispuneau, chipul animalelor pe care urma să le înfrunte în luptă.

Animalele au dispărut de mult ca şi vînătorii lor, dar s-au păstrat şi transmis peste milenii acele **documente unice** *care atestă nu numai o deosebită dibăcie şi simţ artistic, ci şi tot noianul de gînduri, griji şi sentimente ale strămoşilor noştri.*

Cercetarea sistematică şi ştiinţifică a acestei lumi subterane a peşterilor a început abia în secolul XIX.

● În nordul Spaniei, se află una din cele mai renumite peşteri din Europa, la circa 30 km de oraşul Santander (Golful Biscaya) — peştera de la **Altamira.** Ea a fost descoperită în anul 1868 de Marcelino Santiago Tonezo de Sautuola. În interiorul ei, spaniolul Sautuola a găsit scheletul întreg al unui urs al peşterilor şi oasele unui ren uriaş. Tot atunci au fost descoperite, pe tavanul uneia din săli, picturi executate în culori care reprezintă bizoni, cai sălbatici şi porci mistreţi. O scoică mare, găsită alături, a servit «pictorului» peşterii drept paletă. Vechimea acestei picturi a fost situată de oameni de ştiinţă cu 12 000 de ani în urmă — adică în paleoliticul superior. Oamenii din acea epocă se situează pe treapta superioară a evoluţiei biologice, aceea a lui «homo sapiens» adică a «omului înzestrat cu raţiune».

● Patru copii şi un cîine sînt eroii care au descoperit în anul 1940 una din cele mai interesante peşteri din Franţa — **Lascaux.** Roboţel, cîinele care-i însoţea în joaca lor a căzut într-o groapă. Unul dintre copii, înarmat cu o lanternă, a coborît atunci după el. A alunecat şi, rostogolindu-se, s-a trezit într-o încăpere uriaşă. Şi-a strigat de îndată prietenii şi apoi cu toţii au examinat pereţii peşterii pe care cu uimire au constatat că erau desenate numeroase animale. Cum lanterna era gata să se stingă, ei n-au mai putut explora şi cea de a doua sală. A doua zi au povestit aventura lor învăţătorului din sat.

Mai tîrziu, ei au aflat că Peştera Lascaux, descoperită de ei, este una din cele mai originale din lume. Pe boltile de piatră şi pe pereţi sînt desenate cu ajutorul vopselelor minerale şi vegetale minunate tablouri executate de pictorii anonimi de acum 20 de mii de ani. Ele reprezintă cai în galop, tauri enormi, urşi, bizoni şi reni cu coarne puternice. Intrarea prin care cei 4 copii abia au putut pătrunde este astăzi străjuită de o uşă masivă de fier care păzeşte «muzeul» de influenţa aerului de afară. Peştera este iluminată electric

Pe o placă de bronz situată la intrare se găsesc, încrustate numele celor 4 descoperitori şi al prietenului lor, Roboţel...

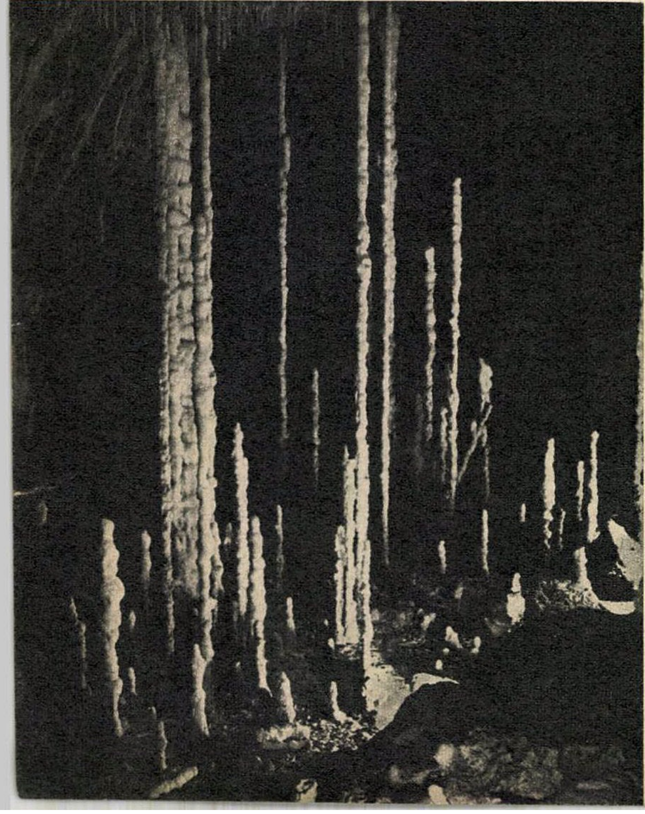
2

● Vestigii ale oamenilor care au trăit în epoca pietrei necioplite se află şi în peştera **Montespan** de pe valea fluviului Garona,

Reprezentanţii faunei din acea epocă, mamutul, calul, bizonul, cerbul şi hienele sînt pictaţi pe stîncile din interiorul peşterii. Într-o galerie au fost găsite statui de argilă reprezentînd lei şi urşi, dovadă că, în urmă cu 200 de secole leii populau vestul Europei. Operele de artă din această grotă au adus ştiinţei un aport extrem de important care înscrie peştera Montespan printre cele mai celebre.

● Peştera etajată **Kapov** din U.R.S.S. este cunoscută încă din anul 1760, dar abia în anul 1959 biologul Alexandr Vladimirovici Riumin a reuşit să descopere ceea ce timp de două secole a scăpat atenţiei predecesorilor. În timpul cercetării peşterii, el a găsit 55 de desene, reprezentînd o adevărată galerie de portrete ale animalelor din pleistocenul secundar: mamuţi gigantici, cerbi uriaşi, cai de stepă, urşi, lei, rinoceri care în trecutul îndepărtat au populat acele ţinuturi. Tot aici au fost descoperite şi alte urme ale activităţii omului. Astfel, într-una din săli s-a păstrat o schelă improvizată din pietre pe care omul preistoric s-a urcat să deseneze pe perete un cal galopînd. Desenele erau colorate cu ocru galben, roşu, cu praf de cărbune sau funingine. Datorită minunatelor sale desene, păstrate în cele mai bune condiţii naturale, peştera Kapov din Urali a fost denumită şi «Ermitajul Cromagnon».

● Lucrătorul Luka Čeč a descoperit în anul 1816 una din cele mai frumoase creaţii ale naturii — peştera **Postojna** din Iugoslavia. Prin frumuseţea peisajului subteran sala «Magdalena» şi «sala de bal» al cărei plafon se ridică pînă la 33 m au devenit celebre. Coloanele masive evocă parcă vechile temple egiptene. În toate sălile acestei peşteri, natura a creat capodopere demne de cel mai iscusit cioplitor în piatră. Stalactitele şi stalagmitele au forme din cele mai originale: fie un cocoş gata să bată din aripi, fie un papagal îmbufnat, un tigru ce se pregăteşte de luptă, o mamă cu copilul în braţe, o cucuvea şi multe alte siluete bizare. Celebritatea sălilor o conferă şi ecoul multiplu care se aude îndelung.

● Peştera **Mamutului** din S.U.A. este ca lungime a treia din lume (74 300 m). Ea a fost descoperită întîmplător de un traper care se afla la vînătoare. Prin uriaşele galerii ale peşterii se strecoară rîul Green. Astăzi, două sute de ghizi stau la dispoziţia celor peste 1 000 de vizitatori ce străbat zilnic numeroasele săli cu maşina, cu barca sau pe plută. Copiii din Browns Ville, Chaumont şi alte oraşe din apropiere dau serbările de sfîrşit de an în sălile peşterii. Una din aceste cavităţi este utilizată ca sală de teatru.

● Cu toate că munţii insulei Majorca din arhipelagul Balearelor nu ating înălţimi mai mari de 1 500 m, ei sînt sfredeliţi de numeroase peşteri. Ca o curiozitate, în aceste peşteri se găsesc lacuri cu apă sărată alături de lacuri cu apă aproape dulce. Profesorul Traian Orghidan, directorul Institutului de speologie «Emil Racoviţă», care a făcut nu de mult cercetări în insula Majorca, a descoperit la **Cuevas del Puente** crustacee, păianjeni şi

3

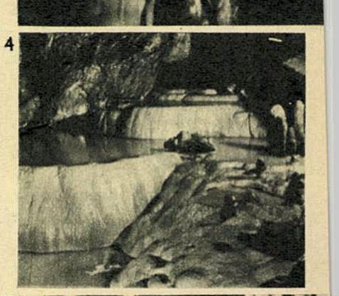
4

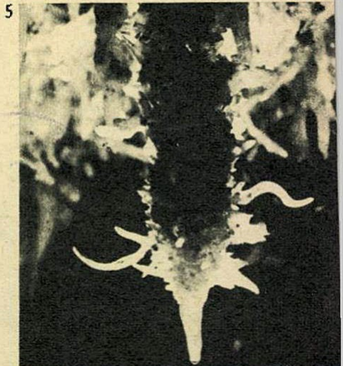
5

6

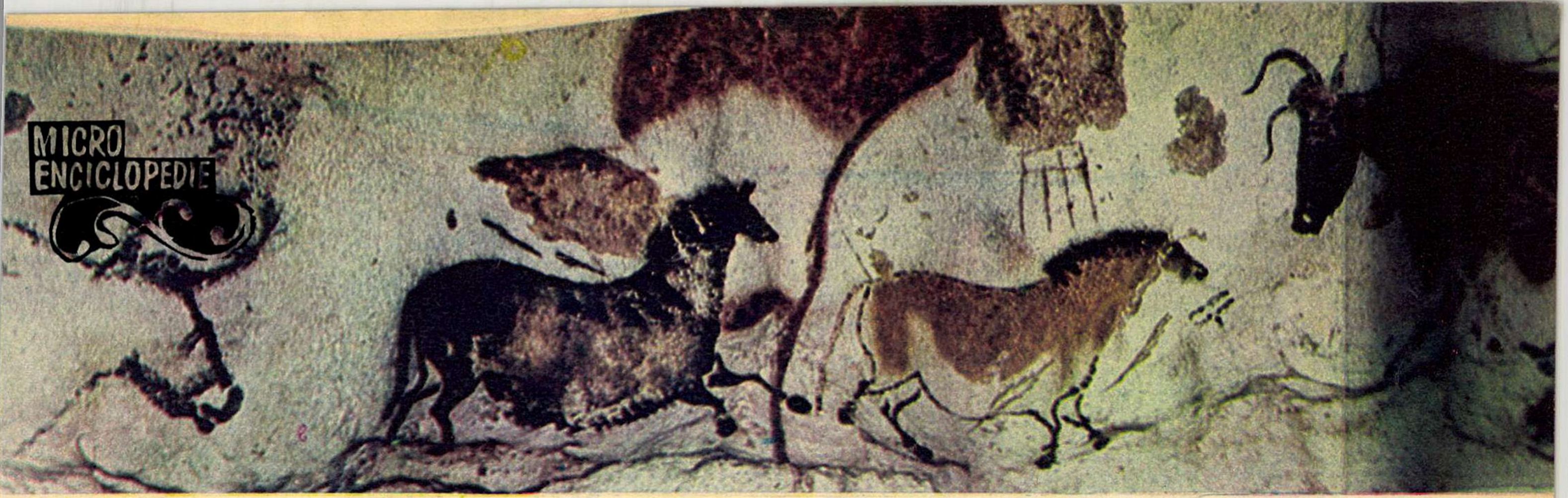

pseudoscorpioni nesemnalați încă în literatura de specialitate.

● Printre țările bogate în tainițe subpămîntene se află și Cuba. Pînă în prezent Societatea speologică din Havana a cercetat peste 1 200 din ele. Cea mai renumită este **Caverna de Los Bichos** — peștera gîzelor. Ea își trage numele de la miile de lilieci care stau agățați pe bolta peșterii. Speriați de lumina lanternelor, liliecii își iau zborul, iar fîlfîitul aripilor lor produce un zumzet de nedescris. În peștera gîzelor temperatura este de aproape 40°. Tot în peșterile din Cuba, la **Madruga,** se găsesc lacuri în care trăiesc pești orbi, de origină marină. Cu mii de ani în urmă, cînd uscatul s-a ridicat din adîncuri, peștii au rămas în apa dulce din cavități și, adaptîndu-se la viața în întuneric, cu timpul și-au pierdut vederea.

● În țara noastră, primul cercetător care a studiat stratul gros de gheață din minunata sală a peșterii **Scărișoara** (Munții Apuseni) a fost marele nostru speolog Emil Racoviță. Apoi alți nenumărați cercetători au coborît în depozitul de gheață din peșteră, constatînd că aceasta are o grosime de 20 m. La început s-a crezut că gheața a rămas aici de zeci de mii de ani, adică din timpul ultimelor epoci glaciare. Cu timpul însă, speologii au ajuns la altă concluzie. Ei au descoperit în partea inferioară a stratului de gheață frunze de brad și de fag. Cercetînd la microscop gheața, s-a constatat că aceasta conține polen și diatomee conservate secole de-a rîndul — în absența luminii și a oxigenului — la o temperatură constantă de 0°C. Materialul floristic a zăcut acolo peste 3 000 de ani, deci gheața s-a format la o dată mult mai recentă decît se bănuia.

● Cea mai lungă peșteră din țara noastră este **Topolnița,** situată pe podișul Mehedinți. Galeriile ei etajate au fost explorate între anii 1962—1963 de către geologul Marcian Bleahu precum și de alți cercetători. Aceștia au constatat că peștera are o lungime de aproape 11 km. Pe lîngă studierea bogatului material format din animale cavernicole, ei au făcut și cercetări microclimatice.

● În ceea ce privește lungimea peșterilor, ea a fost studiată în ultimii ani de numeroase expediții de «geonauți» (speologi echipați cu costume speciale, întocmai ca și cosmonauții). Ei au stabilit că cea mai lungă galerie subterană a planetei noastre este peștera din Flint Ridge (S.U.A.) care are 102 000 metri. Cea de a doua peșteră din lume se găsește în Elveția și poartă numele de **Hölloch.** Lungimea sa este de 100 000 m.

Recordul adîncimii îl deține, însă, peștera **Berger** din Franța, care «coboară» pînă la 1 122 m sub pămînt. Pe locul imediat următor se situează peștera **Pierre St Martin** din Spania la 1 050 m

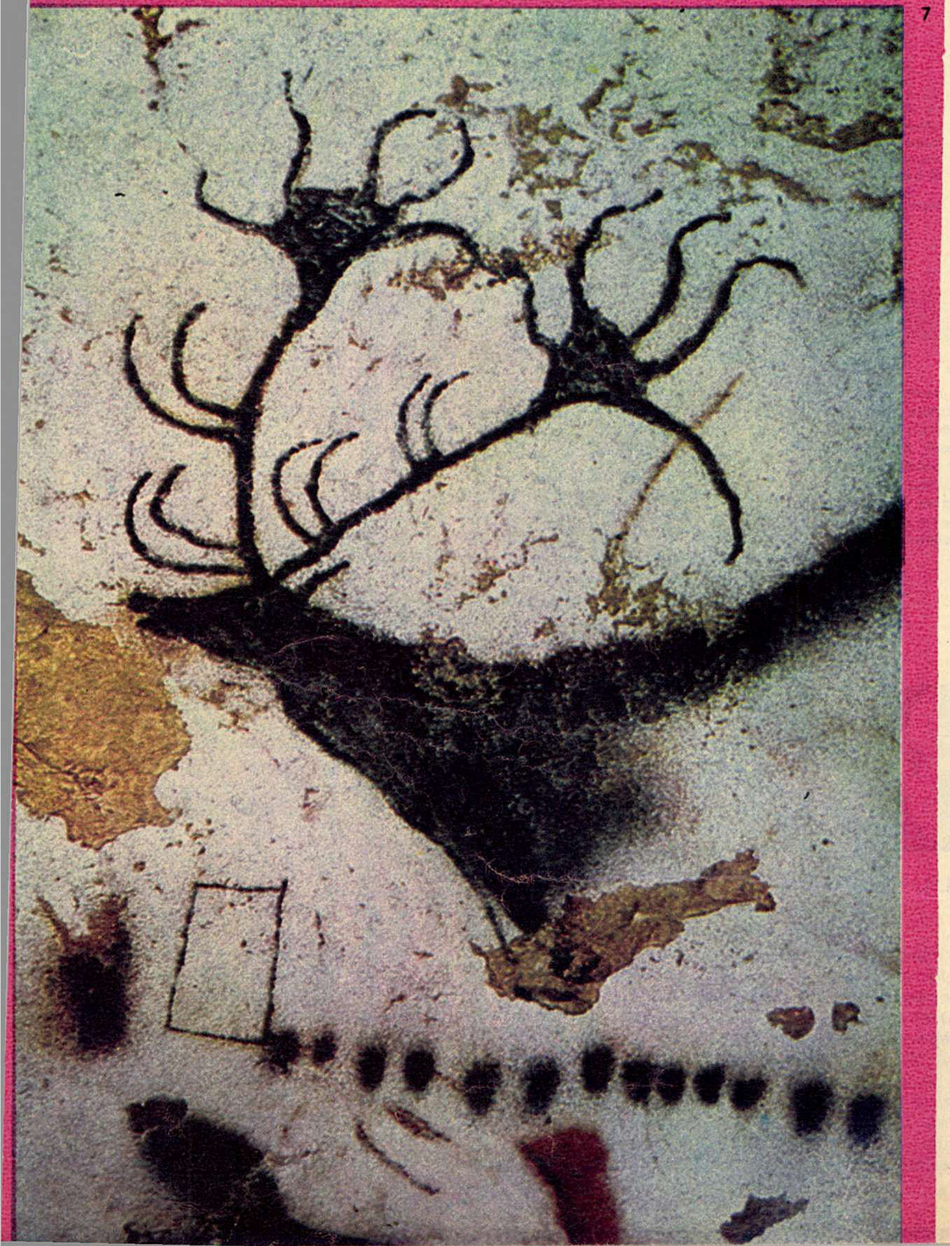

7

8

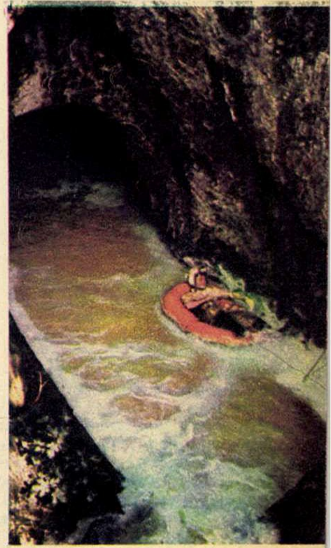

9

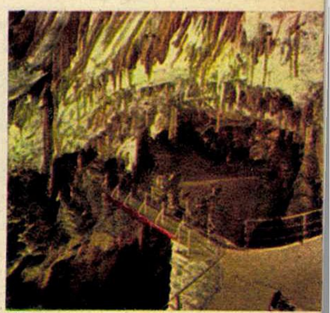

10

---

1. Cupola taurilor și cailor (Lascaux). 2. Interior din peștera Topolnița — cea mai lungă peșteră din țara noastră. 3. Una din cele mai frumoase peșteri din România — Scărișoara. 4. Peștera Domica (R.S. Cehoslovacia). 5. Stalactită ramificată din peștera spaniolă Esparos. 6. Una dintre operele de milenii a picăturilor de apă — stalagmitele (Scărișoara). 7. Cap de cerb (Lascaux). 8. Baldachin din peștera Postajna. 9. Cel mai mare rîu subteran din Franța — Torentul Fousoubie. 10—11. Interioare din peștera Postajna. 12. Ultimul sprijin al iernii.

12

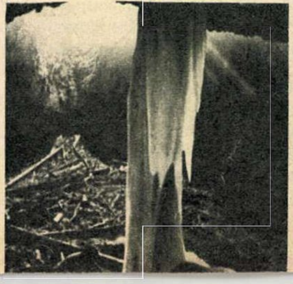

UN STRĂVECHI SPORT ROMÂNESC

Oina

• IERI ŞI AZI
• JOCUL ACTUAL E MAI CLAR, MAI ANTRENANT ŞI MAI SPECTACULOS

Practicată după regulamentul actual, modernizat — am putea zice — de către specialişti, oina aşa cum o cunoaştem noi azi, diferă într-o oarecare măsură de cea tradiţională.

Vreme îndelungată echipele de oină au fost formate din cîte 12 jucători, iar o repriză se termina în momentul în care unul dintre cei aflaţi la bătaie era lovit cu mingea de către un adversar (fapt care făcea ca un meci să dureze fie prea mult, fie prea puţin). În repriza următoare intra la bătaie cei care fuseseră la prindere, jucînd exact după aceleaşi reguli. Fiecare echipă avea 2—3 jucători care, pe lîngă că erau buni apărători, erau înzestraţi şi cu deosebite calităţi la bătaia mingii.

Aceştia, executînd bătăi diverse şi deosebit de reuşite, îşi ajutau colegii să parcurgă, fără a fi loviţi de către adversari, cele două culoare. Căpitanul echipei, de pildă, care era, de regulă cel mai complet jucător, avea dreptul la trei bătăi pe care le consuma astfel: prima foarte sus, încît coechipierii lui aveau timpul necesar să parcurgă culoarul de ducere, a doua o trăgea în lungime, dîndu-le posibilitatea acestora să se întoarcă pe linia de scăpare, iar ultima o trimitea din nou sus şi imediat intra în teren reuşind să străbată culoarul de ducere. Apoi, unul dintre jucătorii scăpaţi încerca, uzînd de o singură lovitură pe care o executa cît mai sus cu putinţă, să-l readucă pe căpitan de pe linia de fund pe cea de bătaie.

Frumos, interesant. Dar, după cum v-am spus, şi mai frumos e jocul acesta în felul în care se desfăşoară el azi. Nu vom intra în amănunte. Vă spunem doar că fazele şi procedeele tehnice cele mai frumoase au fost păstrate şi că acestora le-au fost adăugate altele. În momentul de faţă meciul de oină constă tot din două reprize, numai că ele se desfăşoară altfel. Mai precis, fiecare dintre cei 11 jucători (nu 12 ca înainte), inclusiv căpitanul, are dreptul — cînd se află la bătaia mingii — la o lovitură (una singură) indiferent dacă unul dintre coechipieri a fost sau nu lovit. Deci toţi jucătorii unei echipe sînt rulaţi într-o repriză, ceea ce dă mai multă consistenţă jocului, îl face mai antrenant. De asemenea, dacă mingea bătută n-a reuşit să fie prinsă în traiectoria ei aeriană de către un adversar şi depăşeşte linia de trei sferturi (45 m) sau zona de fund (65 m), echipa aflată la bătaie acumulează

2

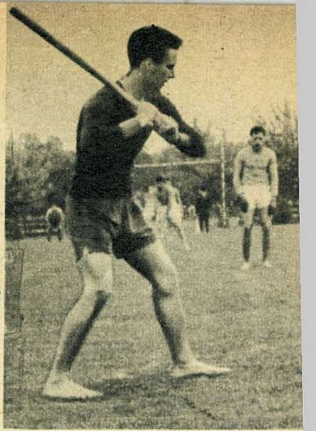
3

1

4

1) Bucuria oinarilor campionj e evidentă (Craiova 1967).
2) Mangalia 1965. Costel Iancu, căpitanul echipei de oină al Campionatului Poligrafic Bucureşti cu cupa campionilor în mînă,
3) La bătaie.
4) Bucureşti, 1950. Elevi ai primei şcoli de instructori de oină.

Aşadar, într-o după-amiază de iarnă, eroul nostru, Marius, e acostat de o tînără cu ochelari verzi, care — deschizînd portiera unui Volkswagen roşu — îi întinde un bloc de desen după care dispare imediat, în goana maşinii. Ulterior, băiatul îşi dă seama că a fost confundat cu prietenul său Prinţesă, căruia de altfel îi şi înmînează blocul. Urmează, apoi, o constatare neplăcută: pînza pictată care se afla între foile blocului era un valoros tablou, furat din locuinţa expertului în artă George Feneşan! Între timp, însă, Prinţesă (neştiind nici el aceste lucruri) a predat, mai departe tabloul... Marius se lansează într-o serie de cercetări pentru a-i descoperi pe hoţi. În cele din urmă, el dă de urma tinerei cu ochelari verzi: o cheamă Hilda şi lucrează la cofetăria «Crizantema»!

ROMAN FOILETON

OPERAŢIUNEA „HERCULE"

de OVIDIU ZOTTA

EPISODUL 16

A doua zi, Marius îşi făcea, ca de obicei, rondul prin piaţă. **«Vă rog, pot să gust din brînza aceea? Mulţumesc. N-aveţi cumva şi o bucată mai puţin sărată?».** Îi detesta pe cumpărătorii care le vorbeau ţăranilor cu «neică» şi «bre, omule», scotocind prin marfă plini de importanţă.

Era mulţumit; faptul că o recunoscuse — în persoana domnişoarei Hilda — pe necunoscuta care-i dăduse tabloul echivala cu un succes important. Acum se impunea să afle cu cine e prietenă această domnişoară hoaţă şi cum ar putea fi determinată să mărturisească totul. Deocamdată, trebuia urmărită pas cu pas. Marius stabilise cu Geo Blondul ca, de acum înainte, să bea o cafea cu lapte în fiecare dimineaţă la «Crizantema», urmînd ca la prînz să consume acolo o prăjitură Eschimosul, iar seara, el însuşi, Marius, să se reconforteze cu o citronadă. Domnişoara Hilda habar n-avea ce reţea formidabilă de observatori se crease astfel în jurul ei. Marius ar fi vrut ca ochiurile acestei reţele să fie şi mai mici. Apelase, de aceea, la Bufniţe, dar doctorul Palaghiţă refuzase: **«N-avem timp. Cel mult, aş putea, dacă-mi prezinţi datele de care dispui, să-ţi fac o expertiză logică». «Acum n-am nevoie de experţi, ci de oameni cu ochi buni şi umeri zdraveni!»** se supărase Marius. Cît despre Prinţesă, nici pe el nu se putea pune bază; îi intrase în cap să-şi descopere un talent, n-avea importanţă în ce domeniu, dar să fie talent adevărat. Eschimosul îi dăduse o adresă: **Salonul Jaguarului — cursuri de judo, artă teatrală, scrimă şi cunoaşterea propriului caracter. Metode moderne, sistem de lucru individual pentru fiecare înscris, reuşită garantată, preţuri accesibile oricui.** Marius zîmbi dispreţuitor: **«Îl priveşte. Dacă el crede că deşteptăciunea se cumpără cum cumpăr eu acum cartofi...»**

Deodată, rămase încremenit. La doi paşi înaintea lui tîrguia mere chiar... domnişoara Hilda. Era pieptănată altfel decît la cofetărie şi purta, din nou, ochelarii verzi. Simţind că e privită, se uită întrebătoare la Marius.

— Bună dimineaţa, duduie Hilda! zise el, ascunzînd cu stîngăcie sacoşa la spate.

— Poftim?!

— V-am spus «bună dimineaţa».

— A, bună. Dar cred că mă confunzi: nu mă numesc Hilda!

— Poate că aseară n-am auzit eu bine — se scuză Marius. La «Crizantema» mi s-a părut că vi se spune Hilda!

— Nu înţeleg, despre ce crizantemă vorbeşti?! se miră fata.

— «Crizantema», numele cofetăriei unde lucraţi!

— N-am lucrat niciodată într-o cofetărie, nu mă numesc Hilda, iar pe dumneata te văd pentru prima oară! rîse tînăra.

Marius holbă nişte ochi imenşi. Cu toate că, într-adevăr, exemplarul ăsta cu ochelari verzi părea mai înalt... şi parcă avea vocea mai subţire... băiatul ar fi putut să jure că stă de vorbă cu domnişoara Hilda!

— Vă rog să mă iertaţi... credeam...

— Nu face nimic, se întîmplă, spuse fata, fixîndu-l cu multă atenţie. Ciudat; am impresia că şi eu te-am mai văzut undeva! Şi deodată porni foarte repede spre latura dinspre bulevard a pieţii. Marius privi buimăcit în urma ei. **«Formidabil, ce seamănă!»** Abia într-un tîrziu îşi dădu seama că n-are timp de pierdut: **«Prostul de mine, păi asta e fata din Volkswagen, nu Hilda. M-a şi recunoscut, de aceea era atît de grăbită!».** Alergă ca un aiurit spre bulevard, izbindu-se de oameni şi dărîmînd o stivă de verze... dar fata cu ochelari verzi dispăruse. **«Cine ştie cînd o s-o mai întîlnesc, dacă o s-o mai întîlnesc vreodată!».**

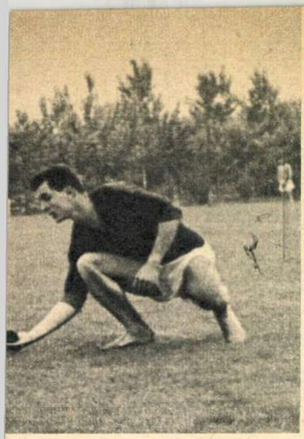

unul sau, respectiv, două puncte. Efectuîndu-și lovitura, jucătorul de la bătaie intră imediat în teren, iar dacă adversarii reușesc să prindă mingea, e jucat la mijloc de către aceștia, creîndu-se astfel faze palpitante.

Ne oprim aici, repetînd — acum, după ce v-am prezentat oina — întrebarea cu care am început acest scurt ciclu: oare vă va interesa acest sport? Dacă da, ne puteți scrie și, totodată, pentru a-l putea înțelege în toată complexitatea lui, pentru a-l putea practica, vă recomandăm să studiați regulamentul lui (pe care-l găsiți în librării), să apelați la profesorii de educație fizică și la instructorii sportivi voluntari pentru a vă da lămuririle și sprijinul de care aveți nevoie. Rețineți totodată că și acest sport vă dă posibilitatea să vă afirmați pe plan republican, participînd la «Cupa speranțelor», competiție care vă este rezervată în exclusivitate.

TRAIAN IOANIȚESCU

Călușul de fildeș

Iată, pe nesimțite, timpul a trecut. Sînt mai bine de 3 luni de cînd călușul nostru de fildeș, strunit mai bine sau mai puțin bine de către cei peste 1 000 de participanți la această cursă, o ține tot într-un galop. Cîteodată însă, pe ici, pe colo, el continuă încă să se mai poticnească. De aceea revenim cu cîteva recomandări:

- recitiți cu atenție și respectați întocmai regulamentul și instrucțiunile primite;
- în cazul vreunei nelămuriri, apelați la comandanții de detașament sau de unități;
- deoarece unii dintre voi nu au un plan clar de joc, pentru a le veni în ajutor, redăm mai jos o partidă bine jucată în grupa a II-a fete:

Alb: Bulgariu Doina
Negru: Bruja Dorina

1). c2-c4 Cb8-c6 2). Cb1-a3 (Cb1-c3!) e7-e5 3). e2-e4 Dd8-f6 4). h2-h4.

În timp ce negrul își dezvoltă figurile, albul face mutări pasive: ...Nf8-c5 5). Cg1-f3 Cc6 d4. 6) Cf3-g5? (6. Nf1-e2!) Cd4-b5. O cursă pe care albul nu o sesizează: 7). Ca3xb5? Df6xf2 șah-mat!

- vă sfătuim să consultați, totodată, revista de șah, precum și manualele de specialitate existente.

Într-unul din numerele următoare vom publica primele rezultate înregistrate pînă acum și detailat cîteva dintre cele mai interesante partide.

RADU VASILESCU

EXCZ 970 TRANSMITE
PE LUNGIMEA DE UNDĂ A EXPEDIȚIILOR CUTEZĂTORII

NERĂBDĂTORII

Nici n-am apucat să răsuflăm după încheierea primei ediții a concursului nostru de turism și cercetare științifică și iată că deja sîntem solicitați să începem înscrierile pentru noua ediție. (Și noi, care sperasem că vom avea măcar o clipă sau două de răgaz!... Cu siguranță însă că-i mai bine așa. Atunci cînd ai de urcat un munte, nu te oprești să te culci după cîtiva pași, pentru că așa nu mai ajungi niciodată în vîrful lui).

Cine sînt acești viitori expeditionari atît de nerăbdători? Zece pionieri și elevi de la Școala generală din satul Buda, județul Buzău. Iată un fragment din scrisoarea lor, certificată de către directorul școlii și comandantul unității:

«...**Am urmărit permanent și cu atenție paginile revistei «Cutezătorii» și am fost adînc impresionați de rezultatele pe care le-au obținut expediționarii. Pentru anul 1970 vă rugăm să înscrieți în concurs și echipajul nostru, denumit «Arcașii Doamnei Neaga», echipaj care s-a constituit, și-a fixat itinerariul și obiectivele de cercetare...**»

Graba, nerăbdarea voastră de-a vă număra anul acesta printre participanții la expediții ne bucură. E absolut necesar ca mai întîi să studiați cu multă atenție noul regulament al Expedițiilor (apărut în nr. 13 al revistei noastre), pentru a putea îndeplini toate formalitățile de înscriere care, după cum o să vedeți, deși nu sînt prea numeroase, nu se reduc, totuși, la o simplă cerere, așa cum ne-ați trimis voi.

UN POET ȘI UN... ȘOIM AMBIȚIOS

Dacă faptele și peripețiile lui Ulise au fost cîntate de Homer, și ale lui Eneas de către Virgiliu, dacă marilor campioni din antica Olimpie poeții le dedicau ode, de ce n-ar fi cîntați în versuri și ... expediționarii? Cu siguranță că așa s-a gîndit și elevul Dumitru Enache de la Școala generală nr. 4 din Curtea de Argeș care, cunoscîndu-i bine pe **«Șoimii Făgărașului»** (sînt colegi de-ai lui) și fiind impresionat de succesul lor în prima ediție a Expedițiilor, le-a dedicat o poezie din care nu ne lasă inima să nu spicuim cîteva versuri: «**Cînd sus pe munți v-a-ntîmpinat furtuna, Voi ați privit prin ceață-ncrezători / Și-atunci v-ați zis: Vom fi întotdeauna / Ca șoimii din Carpați — cutezători. / Și mai tîrziu se termină concursul / Și-ați cîștigat pe merit locul trei. / Toți ați știut că împlinit e țelul, / Iar eu m-am bucurat nespus, colegii mei!**»

Și noi ne bucurăm că Expedițiile au devenit și subiect de poezie.

Tot de la această școală am mai primit o scrisoare. Începe și continuă, pe trei pagini, cam așa: **«Cel care vă adresează aceste rînduri este unul dintre viitorii «Șoimi ai Făgărașului». Îmi iau angajamentul încă de pe acum să fac tot ce-i posibil pentru ca noi, «șoimii» din acest an, să zburăm și mai sus, și mai departe decît «șoimii» de anul trecut, să ajungem acolo unde ei n-au ajuns, adică pe locul I».**

Ce-am putea să-i răspundem lui Vasile Dinică, autorul acestor angajamente, decît că-i urăm succes deplin în realizarea frumoaselor lui ambiții?

C.D.

Membrii echipajului «Paltinul» (de la Școala generală din Plaiul Cîmpinii) la... înălțime.

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

Îi venea să plîngă de ciudă.

Se urcă în autobuz, mînat de un gînd care nu-i dădea pace: «**Totuși, asemănarea e prea mare! Trebuie să verific!**». Zece minute mai tîrziu era în fața vitrinelor «Crizantemei». Îl zări prin geam pe Geo, care înfuleca o felie de cozonac, avînd dinainte o ceașcă de cafea cu lapte, aburind. La bar — Marius se strîmbă consternat — domnișoara Hilda, cu șorțuleț și bonețică imaculate, construia grațioasă turnulețe de fursecuri. Văzîndu-l pe Marius, îi făcu o reverență în glumă. «**E clar: ori are o soră geamănă, ori e vorba de cea mai mare asemănare din cîte mi-a fost dat să văd!**». Intră, îndreptîndu-se glonț spre Geo.

— Bună dimineața. De cînd ești aici?

— De vreo douăzeci de minute. Ia loc, ce sufli așa ca un mistreț?

— Spune-mi, domnișoara Hilda a fost **tot timpul** aici?

— Te cred! rînji Geo. I-am și spus cîteva lucruri amabile, pe care n-am motive să cred că le-a ascultat cu neplăcere.

Simțind că e vorba despre ea, domnișoara Hilda roși. Marius se îndreptă spre bar, hotărît «să joace o ultimă carte»:

— Bună dimineața, duduie Hilda. Vă transmit salutări de la sora dumneavoastră! Adineauri am întîlnit-o!

— De la sora mea?! N-am nici o soră!

— Sînteți sigură?

— Ai haz — rîse fata. Dumneata crezi că la astfel de întrebări se poate răspunde aproximativ? Adică — și deodată oftă — într-un fel, ai dreptate. În unele cazuri... Eu, de pildă, nu mi-am cunoscut părinții, am crescut la o casă de copii. S-ar putea să am unele rude, dar cine le cunoaște?

— Ei bine, strigă Marius, victorios, aveți o soră geamănă! Interesați-vă, dați un anunț la ziar; eu am văzut-o, e leit dumneavoastră, de fapt chiar așa i-am spus «bună dimineața, domnișoara Hilda», dar ea a rîs, a spus că n-o cheamă așa și pe urmă... a dispărut în mulțime! Trebuie neapărat s-o găsiți!

Domnișoara Hilda își duse mîna la inimă. Avea obrajii palizi, respira greu:

— Cu astfel de lucruri nu se glumește băiatule! Ești sigur că?... Dar nu, e imposibil!

— Sînt sigur, sigur, sigur! Trebuie să luați măsuri, o să vă ajutăm și noi, nu-i așa Geo? Aveți o soră geamănă!

— Dar nu pot să cred, ar fi prea frumos. Dumneata te-ai înșelat... O impresie fugară, o iluzie!

— Exclus, interveni Geo. Marius are ochi buni, de asta garantez eu.

— Atunci... haideți să mîncăm fursecuri, sînt foarte bune, fac eu cinste! spuse voioasă domnișoara Hilda. Oricum, chiar dacă te-ai înșelat, îți mulțumesc că te-ai ostenit pînă aici!

ÎN NUMĂRUL VIITOR: SALONUL JAGUARULUI

DIAMANTELE NEGRE

12

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: DUPĂ UN SCHIMB DE FOCURI ÎN PEŞTERĂ, COLLINS, ŞEFUL BANDEI, REUŞEŞTE SĂ FUGĂ PE UN SUBMARIN. GIG ESTE DEMASCAT.

Scenariu: **AUREL WEISS** Ilustraţii: **NICU RUSSU**

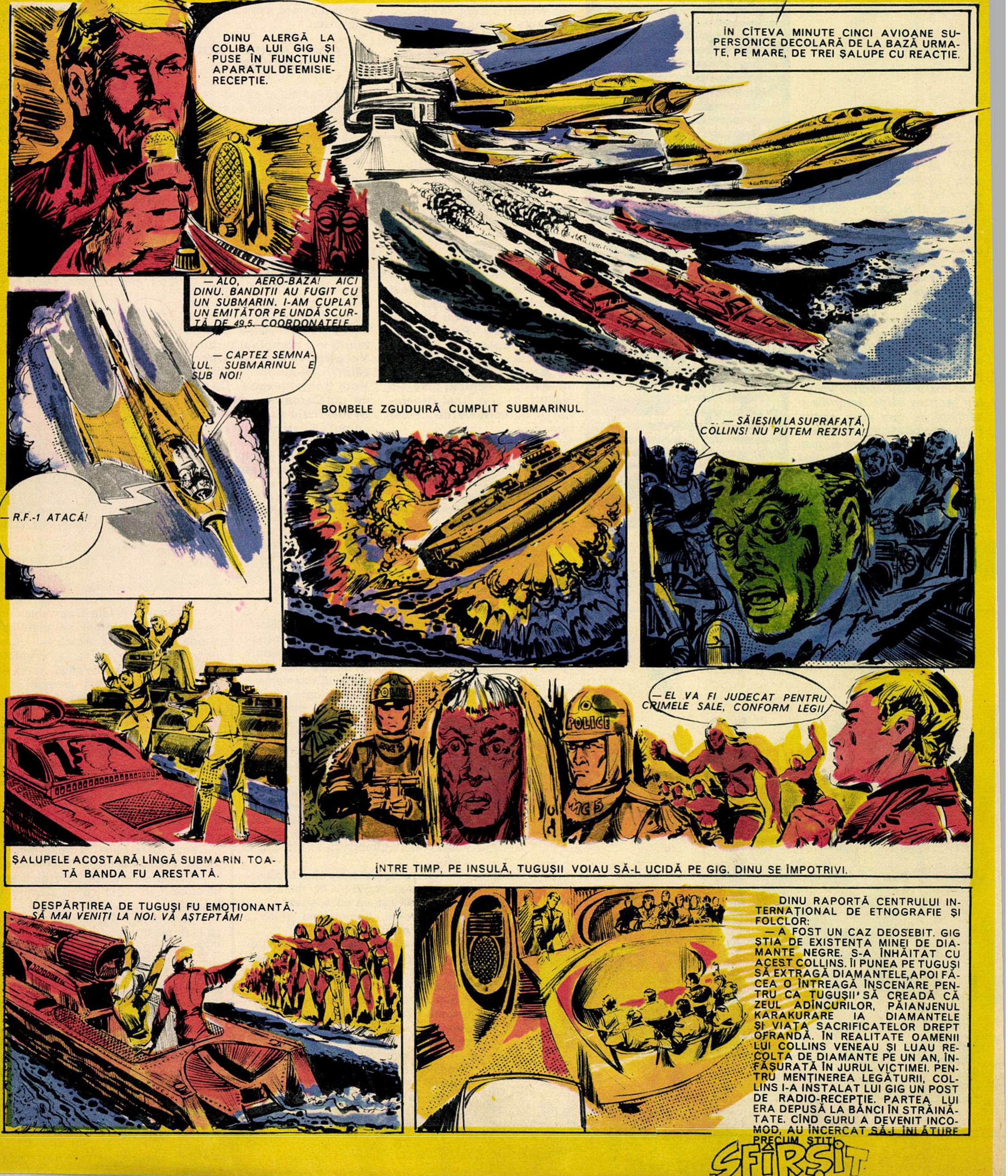
DINU ALERGĂ LA COLIBA LUI GIG ŞI PUSE ÎN FUNCŢIUNE APARATUL DE EMISIE-RECEPŢIE.
ÎN CÎTEVA MINUTE CINCI AVIOANE SUPERSONICE DECOLARĂ DE LA BAZĂ URMATE, PE MARE, DE TREI ŞALUPE CU REACŢIE.
— ALO, AERO-BAZA! AICI DINU. BANDIŢII AU FUGIT CU UN SUBMARIN. I-AM CUPLAT UN EMIŢĂTOR PE UNDĂ SCURTĂ DE 49,5. COORDONATELE
— CAPTEZ SEMNALUL. SUBMARINUL E SUB NOI!
— R.F.-1 ATACĂ!
BOMBELE ZGUDUIRĂ CUMPLIT SUBMARINUL.
— SĂ IEŞIM LA SUPRAFAŢĂ, COLLINS! NU PUTEM REZISTA!
ŞALUPELE ACOSTARĂ LÎNGĂ SUBMARIN. TOATĂ BANDA FU ARESTATĂ.
POLICE
— EL VA FI JUDECAT PENTRU CRIMELE SALE, CONFORM LEGII.
ÎNTRE TIMP, PE INSULĂ, TUGUŞII VOIAU SĂ-L UCIDĂ PE GIG. DINU SE ÎMPOTRIVI.
DESPĂRŢIREA DE TUGUŞI FU EMOŢIONANTĂ.
SĂ MAI VENIŢI LA NOI. VĂ AŞTEPTĂM!
DINU RAPORTĂ CENTRULUI INTERNAŢIONAL DE ETNOGRAFIE ŞI FOLCLOR: — A FOST UN CAZ DEOSEBIT. GIG ŞTIA DE EXISTENŢA MINEI DE DIAMANTE NEGRE. S-A ÎNHĂITAT CU ACEST COLLINS. ÎI PUNEA PE TUGUŞI SĂ EXTRAGĂ DIAMANTELE, APOI FĂCEA O ÎNTREAGĂ ÎNSCENARE PENTRU CA TUGUŞII SĂ CREADĂ CĂ ZEUL ADÎNCURILOR, PĂIANJENUL KARAKURARE IA DIAMANTELE ŞI VIAŢA SACRIFICATELOR DREPT OFRANDĂ. ÎN REALITATE OAMENII LUI COLLINS VENEAU ŞI LUAU RECOLTA DE DIAMANTE PE UN AN, ÎNFĂŞURATĂ ÎN JURUL VICTIMEI. PENTRU MENŢINEREA LEGĂTURII, COLLINS I-A INSTALAT LUI GIG UN POST DE RADIO-RECEPŢIE. PARTEA LUI ERA DEPUSĂ LA BĂNCI ÎN STRĂINĂTATE. CÎND GURU A DEVENIT INCOMOD, AU ÎNCERCAT SĂ-L ÎNLĂTURE PRECUM ŞTIŢI.
SFÎRŞIT

Dacă un elefant ajuns
la maturitate
poate ridica cu trompa sa
trunchiul unui copac
dintr-o singură mișcare,
puiul său,
mic și neputincios,
abia poate trece
peste el
cu mare greutate.

ROFE–
IUNI

SFINX

ORIZONTAL:
. Predă o materie de învăță-
nt (fem) 2. A scrie un articol la
publicație. În sfîrșit, inginer!
A supune unei intervenții chi-
rgicale. Oraș în S.U.A. 4. În-
prinderea Optică Română. La
liologie. Oraș în Elveția. 5. Ene
du. Ucenică (fig.). La finisor!
Constanța (abr). Legat de osul
cru. 7. Dulgher. 8. Arcuit. Oraș
U.R.S.S. 9. Din caolin! Meșteri
ramiști. 10. Atelier din industria
etalurgică în care se execută
erațiile de turnare a metalelor.

VERTICAL:
1. El reprezintă schematic un
rp după anumite reguli geometrice. 2. Ziarist. 3. Rîu în R.D.G. și Polonia. Repară inimile! 4. Dă de veste vapoarelor apropierea țărmului. Oraș în Franța. 5. Buștean tăiat pentru a se obține piese de lemn prismatice. 6. Sete! Schimbător de macaz feroviar. Oțelar! 7. Suport pentru ou. Unealtă pentru cusut. Apel telefonic. 8. Din urmă! Lucrător care introduce și scoate formele din piesa de imprimat. 9. A corecta, a perfecționa o piesă tehnică. Rîu în Grecia. 10. Știința ai cărei specialiști studiază viața și cultura popoarelor antice.

DICȚIONAR: *RUE; ATIG; LAON; IRI.*

Prof. **EMILIA SEBE**

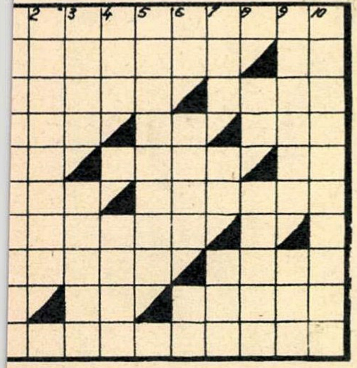

● ● ●

CONFECȚIONAȚI UN PORTCHEI

Cu cîteva resturi de piele sau meșină
ă puteți confecționa un port-chei. El
e compune din trei părți. Două sînt
dentice, iar partea a treia este o bandă
a capătul căreia montăm inelul pentru
hei. Părțile principale ale port-cheiului
înt formate din două bucăți de piele
ungi de 130 mm și late de 80 mm. După

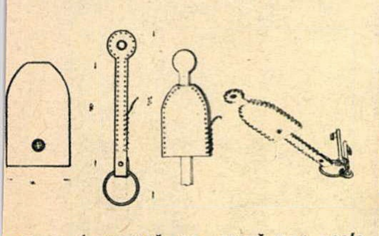

ce se decupează, se așază una peste alta și cu ajutorul unui cuțitaș ascuțit se dau găuri la distanțe egale una de alta pe marginea tiparului. Apoi se taie și banda lungă de 210 mm și lată de 15—18 mm. Pe locul găurilor se coase o fîșie de piele de altă culoare. Unul din capetele benzii se fixează cu o capsă, iar la celălalt, cu ajutorul unui nit, se prinde inelul de metal pentru chei.

UN ZÎMBET CU...

...Robert Koch, ilustrul savant, descoperitorul bacilului tuberculozei se ocupa cu dragoste și atenție de îngrijirea populației nevoiașe. Intr-o zi a fost chemat de împăratul Wilhelm, care-i spuse:

— Noi sperăm că o să ne îngrijiți mai deosebit decît îi îngrijiți pe zdrențăroșii aceia la spital.

— Mă tem că n-o să pot — a răspuns celebrul medic — deoarece se spune că pe ei îi îngrijesc împărătește!

AFIȘ

Pentru săptămîna aceasta vă recomandăm:

O CARTE: «Toți băieții sînt răi, toți băieții sînt buni», de Ovidiu Zotta.

UN SPECTACOL: «Circul Mare din Moscova».

UN FILM: «Asterix și Cleopatra», film de animație.

RADIO

Din programul de radio al emisiunilor pentru copii în perioada 16-23 aprilie vă recomandăm:

Emisiunea «100 de legende românești». **Veți putea asculta cu acest prilej scenariul radiofonic** «Bucur ciobanul» **de Grigore Băjenaru (16 aprilie, ora 15,00 pr. I). În ziua de 23 aprilie, la aceeași oră, scenariul radiofonic** «Voinicul de pe Bistrița» **de Noe Smirnov.**

UN JOC PENTRU VOI

Unde-i vulpea?

Acest joc se poate organiza atunci cînd ieșiți într-o mică excursie într-un parc sau într-o pădure din afara localității. Unul dintre jucători — vulpea — ia un săculeț cu confetii din hîrtie (rumeguș sau nisip strălucitor) și fuge în pădure. În clipa în care a dispărut după copaci, ceilalți jucători pornesc în urmărirea lui. «Vulpea» împrăștie în fugă confetiile, rumegușul sau nisipul. Vînătorii se orientează după aceste urme. Cel care va ajunge primul «vulpea» și o va atinge îi va lua locul.

ANTENE

■ În Japonia trăiește o specie de pești considerați ca prevestitori ai cutremurului. Cu cîteva ore înainte ca acesta să se producă, peștișorii încep să se agite în acvariu, indicînd astfel apropierea primejdiei.

■ Pe planeta noastră există pămînturi mult mai scumpe decît aurul! Este vorba de așa-numitele «pămînturi rare»: lantau, prometeu, erbiu și altele. Aceste «pămînturi rare» sînt foarte utile într-o serie de ramuri ale tehnicii moderne, cum sînt: industria chimică, metalurgia neferoasă, tehnica atomică, electro-tehnica și radio electronica.

■ Grecii și romanii aveau... trenuri? Pe numeroase drumuri ale Greciei și Romei antice s-au păstrat urme de «șine» sub forma unor jgheaburi de-a lungul cărora alunecau roțile carelor. S-au păstrat chiar și «macazurile» cu ajutorul cărora vehiculele, venind din direcții diferite, puteau să se încrucișeze.

■ În Africa occidentală crește un arbore neobișnuit, denumit Sar Cocefalius. El nu este prea înalt, are tulpina strîmbă și o coroană ramificată. Seva acestui arbore este un medicament gata preparat de natură împotriva malariei, anemiei și a altor boli. Masa lemnoasă a arborelui conține substanțe care distrug microbii.

CURIER

O SURPRIZĂ PENTRU VOI:

În numărul viitor al revistei noastre, două noi seriale în imagini: CUCERITOAREA VĂZDUHULUI și PALOȘUL NEÎNVINS.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Un eveniment pentru iubitorii aviației:
A apărut
Racheta cutezătorilor nr. 4.
Număr dedicat aeronauticii.
În același număr:
Profesorul Parbriz vă invită la
Cursul auto «Cutezătorii»;
Noutăți științifice și tehnice, construcții, modelism, jocuri.

Aventurile lui Crăiță

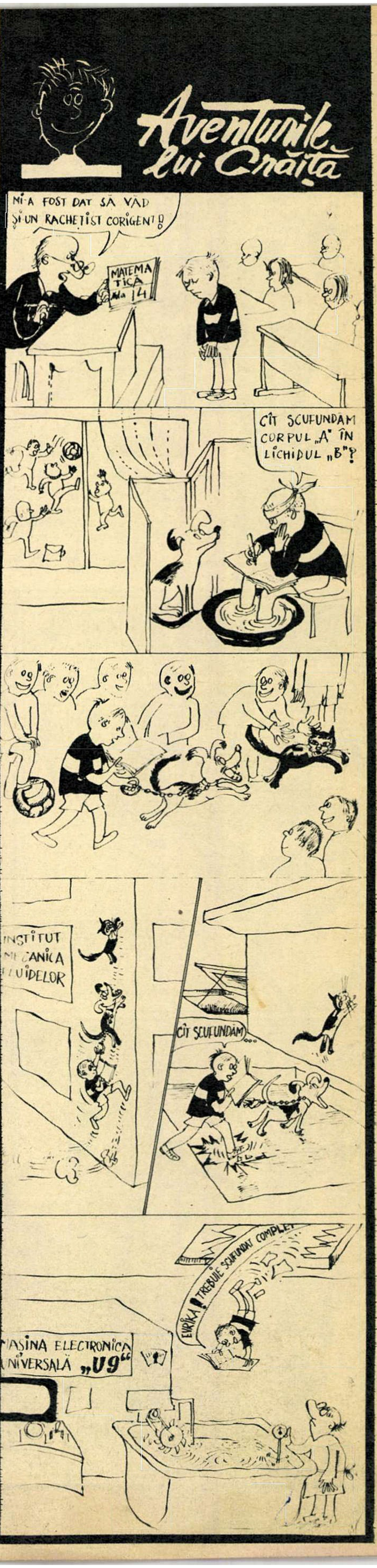
MI-A FOST DAT SĂ VĂD ȘI-UN RACHETIST CORIGENT!
MATEMATICA
Nota 14
CÎT SCUFUNDAM CORPUL „A" ÎN LICHIDUL „B"?
INSTITUT
MECANICA
FLUIDELOR
CÎT SCUFUNDAM...
EVRIKA! TREBUIE SCUFUNDAT COMPLET
MAȘINA ELECTRONICĂ
UNIVERSALĂ „U9"

CRĂIȚĂ-MÎNDRĂ VASILE

TAINA CORBULUI DE AUR

Scenariu : IULIU RAȚIU
Ilustrații: TEODOR BOGOI

13 LUPTA DINTRE COSTEA ȘI MERCENARII BARONULUI DRÄSSER ESTE OPRITĂ DE VOIEVODUL IANCU, PE CARE L-A ADUS KATI. ACUZAT CĂ L-A OMORÎT PE PIȘTA, OMUL ÎN NEGRU ÎI CERE LUI COSTEA SĂ DOVEDEASCĂ ACEASTĂ CRIMĂ.

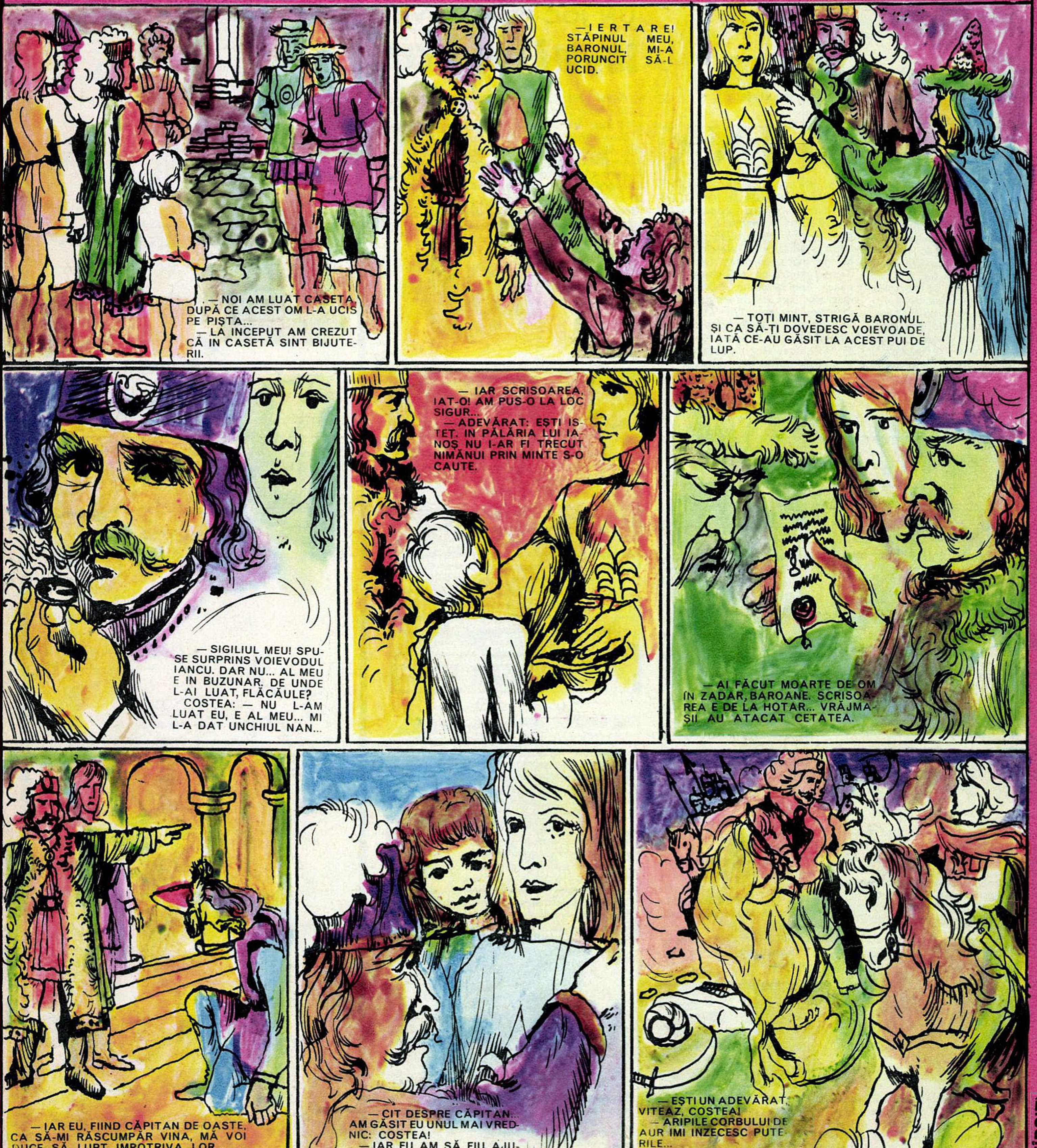
. — NOI AM LUAT CASETA, DUPĂ CE ACEST OM L-A UCIS PE PIȘTA...
— LA INCEPUT AM CREZUT CĂ IN CASETĂ SINT BIJUTERII.
— IERTARE! STĂPINUL MEU, BARONUL, MI-A PORUNCIT SĂ-L UCID.
— TOȚI MINT, STRIGĂ BARONUL. ȘI CA SĂ-ȚI DOVEDESC VOIEVOADE, IATĂ CE-AU GĂSIT LA ACEST PUI DE LUP.
— SIGILIUL MEU! SPUSE SURPRINS VOIEVODUL IANCU. DAR NU... AL MEU E IN BUZUNAR. DE UNDE L-AI LUAT, FLĂCĂULE?
COSTEA: — NU L-AM LUAT EU, E AL MEU... MI L-A DAT UNCHIUL NAN...
— IAR SCRISOAREA, IAT-O! AM PUS-O LA LOC SIGUR...
— ADEVĂRAT: EȘTI ISTET. IN PĂLĂRIA LUI IANOȘ NU I-AR FI TRECUT NIMĂNUI PRIN MINTE S-O CAUTE.
— AI FĂCUT MOARTE DE OM ÎN ZADAR, BAROANE. SCRISOAREA E DE LA HOTAR... VRĂJMAȘII AU ATACAT CETATEA.
— IAR EU, FIIND CĂPITAN DE OASTE, CA SĂ-MI RĂSCUMPĂR VINA, MĂ VOI DUCE SĂ LUPT IMPOTRIVA LOR...
— BA TE VEI DUCE LA TEMNIȚĂ.
— CIT DESPRE CĂPITAN... AM GĂSIT EU UNUL MAI VREDNIC: COSTEA!
— IAR EU AM SĂ FIU AJUTORUL LUI!
— EȘTI UN ADEVĂRAT VITEAZ, COSTEA!
— ARIPILE CORBULUI DE AUR IMI INZECESC PUTERILE...

(SFÎRȘIT)

Cutezătorii 16

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: 17 60 10. Administrația: EDITURA SCÎNTEIA. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.

Redactor de număr: E. ROȘCA. Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.

1 leu
41033